

ROSMALLA

★ ★ E X T R A ★ ★

Losse nummers f 6,25

In dit nummer o.a.:

- Het personeel van de school
- De hele geschiedenis
- Activiteiten van de school

Deel 5
**De Rosmalense
huishoudschool**

Colofon

Rosmalla Extra (ISSN 1380-3190) is een uitgave van de Heemkundekring Rosmalen.

Redactie: Mari van de Ven en Harry Coppens.

Redactieadres: Stationsstraat 8, 5241 EE Rosmalen, tel. 073-5218349.

Secretaris Heemkundekring: Arie van de Ven, M. Nijhoffstraat 8, 5242 CV Rosmalen. Tel. 073-5214094.

Leden, abonnees en donateurs ontvangen *Rosmalla* en *Rosmalla Extra*. Donateurs betalen minimaal f 25,- per jaar. Abonnees (voor minimaal één jaar) betalen f 25,- per jaar (postabonnees f 35,- per jaar), over te maken op het bankrekeningnr. van de Heemkundekring, o.v.v. "abonnement Rosmalla".

Bankrekeningnr.: 18.45.43.444 (Rabobank Rosmalen, postgiro van de bank: 1099372) t.n.v. Heemkundekring Rosmalen, Deken Fritsenstraat 53, 5243 VM Rosmalen.

De meeste oude nummers van *Rosmalla* en *Rosmalla Extra* zijn nog verkrijgbaar op het redactieadres.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud der ondertekende artikelen, waaraan ook nooit iets veranderd zal worden zonder overleg met de auteur(s). Foto's en andere illustraties worden te allen tijde teruggezonden; teksten op verzoek.

Copyright © September 1995 Heemkundekring Rosmalen. Zonder toestemming van redactie en / of bestuur mag niets uit deze uitgave worden overgenomen.

Van de redactie

Zo langzamerhand naar vaste gewoonte verschijnen er twee *Rosmalla Extra's* per jaar. Zo ook dit jaar. Allereerst heeft Henk de Werd een uitgebreid artikel geschreven over de geschiedenis van de Rosmalense huishoudschool, dat U in dit nummer kunt lezen, en verder heeft... Nee, dat verklappen we nog niet, maar een ding is duidelijk: we zullen het vijfjarig bestaan van ons aller periodiek niet ongemerkt voorbij laten gaan.

We zullen dit voorwoord kort houden; het zal U immers niet ontgaan zijn dat U dit boekje tegelijk met het septembernummer in de bus hebt gekregen, wat voor ons betekend heeft dat we twee voorwoorden tegelijk moesten vullen. Gelukkig is Henk de Werd minder kort van stof, en we wensen U dan ook veel leesplezier toe met deze lekker dikke *Rosmalla Extra*.

De redactie van *Rosmalla Extra*,
Harry Coppens
Mari van de Ven

Bij de voorplaat: Het gebouw van de Huishoudschool in zijn eerste jaren. Achter de wand met kleine glazen ruitjes bevindt zich vandaag de dag de eigen ruimte van de Heemkundekring.

Van zevende en achtste klas via VGLO naar LHNO De Bron

Henk de Werd

Het begin

Het begin van de VGLO-school Rosmalen ligt in de Mariaschool aan de toenmalige Deken Fritsenstraat in Rosmalen. Mevr. G. Hanegraaf-Smits, voor de leerlingen op school *juffrouw Smits*, schrijft in het programmaboekje, uitgegeven t.g.v. de ope-

Mariaschool in de toenmalige Deken Fritsenstraat te Rosmalen. Coll. Henk de Werd.

ning van het gebouw van LHNO De Bron aan de T.M. Kortenhorstlaan 2: "Het hoofd der school uit die tijd, nl. Zr. Gertrudo, zou ik dan willen zien als grondlegster van deze school. Zij is het nl. geweest, die aan de toen bestaande Lagere School in de Deken Fritsenstraat (huidige school van Dhr. Van Bakel)¹ in het zevende en achtste leerjaar begon met het geven van onderwijs in de huishoudelijke vakken. Zij wist ook mij te inspireren om een cursus te gaan volgen in huishoudkunde, om als eenmaal de tijd gekomen was, dat zijzelf niet alle lessen op dit gebied geven kon, ik haar zou kunnen assisteren.

¹ Iedereen weet dat deze school inmiddels gesloopt is en dat Dhr. van Bakel met zijn leerlingen uitweek naar de Overlaet. De Mariaschool werd toen in *De Borch* omgedoopt.

VGLO-school aan de Van Meeuwenstraat in Rosmalen. Coll. Henk de Werd.

In 1953 was het zover. De 26 leerlingen van het zevende leerjaar werden mij toevertrouwd. De huisvesting was allermiserabelst. De leerlingen uit die tijd zullen het zich nog wel herinneren. De theorielessen werden namelijk gegeven in een kamer van het oudemannenhuis, dat in de tuin van de Zusters van Het Gesticht van Meeuwen stond. De leerlingen zaten er aan grote tafels met lange banken erachter. Om op je plaats te komen, moest je onder de tafel doorkruipen. De praktijklessen werden gegeven in de school. De kooklessen in de gang tussen de derde en de vierde klas, die daarvoor provisorisch ingericht werd en het andere huishoudelijke onderwijs vond plaats op de zolder. Gelukkig werd er gewerkt aan een nieuw gebouw, de huishoudschool op nummer 14 in de van Meeuwenstraat. In 1954 kregen de zevende en achtste klassen dus hun eigen onderkomen, bestaande uit een keuken, een handwerklokaal en een theorielokaal. De school werd al spoedig te klein en er moest al weer een gedeelte aangebouwd worden. Later kwam er nog een houten gebouwtje, door zuster Reinalda "Ons Buiten" genoemd, in de tuin van de zusters bij. Intussen had Zr. Reinalda het roer van Zr. Gertrudo overgenomen en tijdens haar leiding werden de zgn. VGLO-klassen omgezet in een zelfstandige VGLO-school, die onder haar leiding kwam. Mijnheer C. Pennings kreeg de zorg voor het VGLO."

Die zuster Gertrudo was niet zo maar de eerste de beste. Zij had een waslijst aan bevoegdheden. Als Johanna Maria Lagarde werd zij op 12 oktober 1903 te Dreumel geboren. Zij kwam op 3 februari 1937 naar Rosmalen en bleef daar tot 1 sep-

tember 1957. Zij was in het bezit van de volgende bevoegdheden: godsdienst A (20-12-1921), hulpakte (26-4-1922), akte K = handwerken (23-2-1921), hoofdakte (14-8-1926), lerares typen (3-12-1932), lerares stenografie (27-5-1933), spreekonderwijs (2-11-1933), applicatie-cursus Duits (9-11-1942), applicatie-cursus nuttige handwerken (datum onbekend), getuigschrift volksvoeding en eenvoudige burgerkeuken (26-02-1944), akte Duits (29-04-1946), akte eenvoudige huishoudkunde (11-10-1947), Getuigschrift VGLO (01-06-1953).

Wat betreft die uitbreiding van de in 1954 gebouwde school vond ik in het archief

Zuster Gertrudo met een groep zevende-klassers van de toenmalige Mariaschool in september 1941. Uiterst links, met strik in het haar, Truus Coppens-Kappen. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

keuring dient deze verklaring te worden overlegd. Met de bouw mag eerst begonnen worden nadat rijksgoedkeuring is verkregen. Een uitbreiding met twee lokalen van genoemde school acht ik niet noodzakelijk."

van onze Heemkundekring Rosmalen nog een schrijven van 21 januari 1959, afkomstig van het ministerie, dit naar aanleiding van een brief van 11 november 1958 (nr. 1421/58). Er wordt daarin een urgentieverklaring afgegeven voor "de uitbreiding van de RK meisjesschool voor voortgezet gewoon lager onderwijs te Rosmalendorp met een leslokaal. Bij de door het gemeentebestuur in te zenden aanvraag om rijksgoed-

Bouwtekeningen betreffende de uitbreiding van de VGLO-school in 1959. Archief Heemkundekring Rosmalen.

Op 11 juni 1959 wendt het bestuur van de RK meisjesschool met VGLO-afdeling, Deken Fritsenstraat 13, zich tot de minister van O.K.&W. met het verzoek een derde leerjaar te mogen toevoegen "en in dit leerjaar alleen na de middag onderwijs te geven aan niet-leerplichtige kinderen, zodat deze meisjes in de gelegenheid wor-

den gesteld voor de middag thuis of elders in de huishouding te helpen". Het bestuur verzocht tevens afwijking van leerplan en lesrooster te willen toestaan "in die mate, dat slechts 17½ uur gegeven wordt per week, godsdienstonderwijs inbegrepen, dat 1 uur bedraagt." De behandelde stof zou thuis uitgewerkt worden. Het bestuur geeft als extra motief aan "dat het doorvoeren van dit derde leerjaar van grote betekenis is voor de meisjes, die op latere leeftijd door willen studeren." De VGLO-afdeling van de Lagere School, Mariaschool dus, in Rosmalen kende op dat moment een zevende leerjaar met 40 leerlingen en een achtste leerjaar met 34 leerlingen. Er waren op dat moment tien leerlingen die ambitie hadden voor dat negende leerjaar. Dat lesrooster voor die nieuwe negende klas zou er als volgt uit komen te zien: rekenen 1 uur, Nederlandse taal 2 uur, vaderlandse geschiedenis ½ uur, aardrijkskunde 1 uur, natuurkunde 1 uur, tekenen 1 uur, lichamelijke oefening 1 uur, vrouwelijke handwerken 6 uur, eenvoudige huishoudkunde 2 uur en algemene geschiedenis ½ uur. Een totaal dus van 16 uur, plus 1 uur godsdienst. Het is in dit verband misschien nog eens goed te vermelden, dat vanaf 1 juli 1955 een wettelijk verbod gold op het verrichten van arbeid door 14-jarige meisjes. "Dit verbod houdt in dat 14-jarige meisjes, ook al zijn zij leerplichtvrij, geen werkzaamheden mogen verrichten met uitzondering van huishoudelijke werkzaamheden. In het belang van het meisje kan in bijzondere gevallen ontheffing van het verbod worden verleend. Daartoe wordt door een bedrijf of inrichting (bijv. een ziekenhuis) een aanvraag ingediend bij de arbeidsinspectie, die vervolgens een onderzoek instelt, zowel naar de arbeidssituatie in het bedrijf als naar de omstandigheden van het meisje voor wie de vergunning werd aangevraagd". Die vergunning werd pas verleend wanneer de omstandigheden binnen het bedrijf of de inrichting arbeidsvriendelijk waren voor jeugdigen en een tewerkstelling voor het meisje de beste oplossing bood, aldus een brief van O.K.&W. van 30 mei 1960, onder de hoofding *Arbeidsverbod 14-jarige meisjes*².

Het is duidelijk dat voor deze niet-leerplichtige meisjes, voor wie nog een arbeidsverbod gold, zo'n negende leerjaar uitkomst bood. De brief van O.K.&W. zegt dan ook: "De arbeidsinspectie heeft sedert het van kracht worden van het verbod de ervaring opgedaan, dat vele ouders, die aanvankelijk van mening waren, dat hun dochter na voltooiing van de leerplicht het beste zo spoedig mogelijk kon gaan werken, in een gesprek tijdens het huisbezoek te overtuigen bleken van het belang dat zij nog een jaar naar school zou gaan."

De VGLO-afdeling was op dat moment nog een soort school in een school, al zaten de leerlingen dan in een ander gebouw aan de Van Meeuwenstraat. Zuster Reinalda Jansen was dan ook nog steeds hoofd van de meisjesschool, de Mariaschool, aan de Deken Fritsenstraat 13. De VGLO-afdeling bestond dus uit de zevende, de achtste en de negende klas van die meisjesschool. In een leidraad voor uitbreiding

² Archief Heemkundekring Rosmalen.

wordt gezegd dat het schoolbestuur de gelden voor de uitbreiding van de niet-inge-
bouwde school (dit is een school, welke geen deel vormt van een voor lager onder-
wijs bestemd gebouw) overeenkomstig artikel 72 der LO-wet 1920 bij de gemeente
dient aan te vragen. Bij zo'n aanvraag moet het bestuur zich verplichten om, voor-
dat met de bouw wordt aangevangen, 15% der kosten in de gemeentekas worden
gestort. De leidraad voor uitbreiding geeft nog een waslijst van informatie, die voor
deze publicatie niet relevant is. Het schoolbestuur kon er destijds ongetwijfeld zijn
voordeel mee doen. De leidraad bevindt zich thans in het archief van onze Heem-
kundekring.

Op 6 juli 1959 meldt het ministerie van O.K.&W. dat met toepassing van artikel 56,
tweede lid, en artikel 97, eerste lid van de lager-onderwijswet 1920 boven het
aantal wettelijk verplichte leerkrachten (hoofd + 8 leerkrachten voor de Maria-
school) nog een extra onderwijzer(es) vergoed zou worden voor de periode 1 sep-
tember 1959 tot en met 31 augustus 1960 voor de leerjaren 7 en 8. "Aan deze be-
slissing verbind ik de voorwaarde, dat de extra onderwijzer tijdelijk blijft aange-
steld, dat de leerlingen van de leerjaren 7 en 8 in vier afzonderlijke lokalen van eigen
leerkrachten onderwijs ontvangen en dat overigens aan de eisen van de wet
wordt voldaan."³

Zelfstandigheid

In 1960 wordt de VGLO-afdeling een zelfstandige school. Zuster Reinalda neemt
ontslag als hoofd van de Mariaschool, wordt daar opgevolgd door Cor Pennings,
en komt zelf aan het hoofd te staan van de VGLO-school Rosmalen, Van Meeu-
wenstraat 14.

Op 12 juni 1960 dient het bestuur van de VGLO-school een verzoek in voor een ex-
tra leerkracht. Men verwachtte per 1 september 1960 de volgende aantallen leer-
lingen: zevende leerjaar 33 leerlingen, achtste 34 leerlingen en negende leerjaar 17
leerlingen. "Momenteel zijn deze leerjaren nog ingedeeld bij de Bijzondere Meisjes-
school, Deken Fritsenstraat 13, doch door ministeriële beschikking zullen deze klas-
sen per 1 September een zelfstandige school vormen met een hoofd en twee onder-
wijzers".⁴

Zo'n zelfde brief, getekend door pastoor C. van Roestel en G. van Creij, secretaris
kerk-schoolbestuur, gaat de deur uit per 15 juli 1961. Het aantal leerlingen bedroeg
toen voor het eerste leerjaar 44 leerlingen, voor het tweede 34 en voor het derde
9. "Het leerjaar 1 en 2 moeten voor de praktische vakken als handwerken, huishou-
delijke vakken en handenarbeid gesplitst worden, daar de praktijklokalen voor 20

³ Archief Heemkundekring Rosmalen.

⁴ Archief Heemkundekring Rosmalen.

à 22 leerlingen zijn berekend. De theorielokalen zijn van dergelijke afmetingen, dat er onmogelijk 34 leerlingenbureaus geplaatst kunnen worden. Het aantal lesuren voor de 5 groepen bedraagt $4 \times 26\frac{1}{2} + 1 \times 25$ uur = 131 uur. Voor de vakonderwijzer komt in mindering 28 uur. Over 103 uur. Dit aantal uren verdeeld over een Hoofd met 2 onderwijzers zou gemiddeld $34 \frac{1}{3}$ bedragen. Het bestuur is van mening, dat dit wettelijke aantal lesuren te hoog is. Bij een verdeling over 4 leerkrachten blijft er nog 26 uur voor ieder open.⁵

Dit verzoek werd in een brief van 25 juli 1960 van het ministerie van O.K.&W. afgewezen. "Ik acht niet voldoende termen aanwezig rijksvergoeding te verlenen voor het wettelijk salaris van een hoofd en drie onderwijzers..."⁶

Voor 1962 werd door B&W voorgesteld de voorschotten aan het gewoon lager onderwijs, het voortgezet lager onderwijs (VGLO) en het kleuteronderwijs vast te stellen op respectievelijk f 47,50, f 80,- en f 42,50. Uitgebreid lager onderwijs (ULO of MULO) was er toen nog niet in Rosmalen. De gemeenteraad van Rosmalen ging hiermee akkoord. Toch plaatste G. Heijmans, gemeenteraadslid en zelf onderwijzer aan de Rosmalense jongensschool en vakleerkracht aan de VGLO-school, een aantal kritische kanttekeningen. "De heer Heijmans zag iets onrechtmatigs in de verhouding waarin

KATHOLIEK LAGER ONDERWIJS

AKTE VAN BENOEMING VOOREEN VAKONDERWIJZER (-ES)

vastgesteld door de Nederlandse Katholieke Schoolraad
in overeenstemming met het Katholieke Onderwijzers Verbond

Met ¹⁾ *Besluit der Nk Heemkunding B.G.R.O. van Rosmalen d.d. 14*

BESLUIT

²⁾ *Reinalda Maria Jansen*

geboren *20. 4. 1900* *Centraal 2, Dordrecht*
met ingang van *1 September* 19*60*

* vaste dienst
in * tijdelijke dienst (voor en na)

* Tijdelijke dienst (in afwachting van de vakonderwijzer(s))

voor de door van nu (huid) af te bepalen termijn

aan te stellen tot vakonderwijzer(-es) in het *Hoofd*
aan de ³⁾ *Nk Heemkunding B.G.R.O. school*

De benoeming geschiedt onder de onontkoombare voorwaarde van wettiging der goedkeuring door de Bischoppelijke (Hoofd-) inspecteur van het diocesis en met machtiging van de bepalingen vervat in de van deze akte deel uitmakende bijlage.

Rosmalen de *7-7* 19*60*
Rosmalen Voorzitter
Reinalda Maria Jansen Secretaris

De benoemde verklaart: een akte van benoeming te hebben aangenomen en de daarvan deel uitmakende bijlage ontvangen te hebben en de aanstelling op de in deze stukken omschreven voorwaarden te hebben aanvaard.

Rosmalen de *7-7* 19*60*
Rosmalen de *20-8* 19*60*
W. J. van Oort Bissch. (Hoofd-) inspecteur.

1) Naam van het schoolbestuur.
2) Naam en voornamen (letters) van de leerkracht.
3) Naam en adres van de school.
4) Ter voldoening van de bepalingen van de wet van 1959.
5) Overzichten van de met van toepassing zijnde wetten.

Lingare van het N.K. Centraal Bureau voor Onderwijs en Opleiding, uitgeverij: September 1959

Nabest. verbonden

Akte van benoeming van zuster Reinalda tot hoofd van de VGLO-school te Rosmalen in 1960. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

⁵ Archief Heemkundekring Rosmalen.

⁶ Brief archief Heemkundekring Rosmalen.

deze bedragen staan, gelet op het karakter van de drie soorten onderwijs. Hij meende, dat er nog steeds een discrepantie bestaat tussen het noordelijk en het zuidelijk deel van Nederland waar het de vergoedingen per leerling betreft. De heer Heijmans zei, dat deze bedragen in het noorden aanmerkelijk hoger liggen. Burgemeester Mazairac antwoordde, dat deze bedragen vastgesteld worden op advies van de inspecteur voor het L.O. en hij meende dat Rosmalen nog niet zo'n gek figuur slaat wanneer deze vergoedingen worden vergeleken met die van andere gemeenten. De heer Heijmans betwijfelde of het advies van de inspecteur de enige norm was en is van mening, dat de gemeente zelf het initiatief moet nemen wanneer het plaatselijk onderwijs blijk geeft met deze bedragen niet alle redelijke wensen te kunnen vervullen. De gemeente kan in Rosmalen in dezen beslist meer doen dan er momenteel wordt gedaan. Er moeten nog diverse noodzakelijke voorzieningen worden getroffen, maar we zijn er eenvoudig niet toe in staat, omdat ons het geld ontbreekt. Een mogelijkheid tot reservering is thans helemaal uitgesloten en we zullen maar zwijgen over de oude barakken waarin het onderwijs in Rosmalen moet worden gegeven, zo betoogde de heer Heijmans, zelf onderwijzer. Hij meende de toestand van het onderwijs in Rosmalen te moeten signaleren naar aanleiding van het feit, dat met name de VGLO-school, die voor hoge lasten staat, niet in staat is met 80 gulden per leerling zichzelf te bedruipen. De heer Heijmans attendeerde op het feit, dat de verwarmingsinstallatie in de school al geruime tijd niet meer functioneert. De school heeft al veertien dagen niet meer kunnen draaien tengevolge hiervan en de reparatiewerkzaamheden vragen veel geld omdat ze lang duren en kostbaar zijn. Wie zal dat betalen? Het schoolbestuur zelf is daar niet toe in staat met de thans geldende onderwijsvergoedingen, aldus de heer Heijmans, die vroeg of de gemeente hier niet tegemoet kan komen. De burgemeester wees erop, dat het schoolbestuur tot op heden het gemeentebestuur nog niet heeft geattendeerd op deze situatie. Wanneer dat wel gedaan wordt kan erover gepraat worden, aldus de heer Mazairac, die de instemming van meerdere raadsleden, die eveneens onkundig bleken van de

ROSMALEN 1963
Eerste LEAO-diploma's
aan VGLO-school

ROSMALEN, 9 juli. — Het was voor de leerlingen van de VGLO-school alhier, een zeer bijzondere dag, toen daar voor de eerste keer het nieuwe L.E.A.O. (Lager Economisch Administratief Onderwijs)-diploma werd uitgereikt. Op 30 juni was het schriftelijk gedeelte, dat centraal was georganiseerd, vooraf gegaan, en op 3 juli volgde het mondeling gedeelte, met twee uur praktijkwerk op kantoor of winkel afgestemd. De leerlingen hadden tijdens de opleiding een keuze uit deze beide richtingen gedaan. Het was dan ook, na een inspannende dag, een zeer grote voldoening voor allen, dat door de examencommissie, die uit diverse gecommiteerden bestond, het diploma aan alle kandidaten kon worden uitgereikt. Het waren: R. v. Haren, J. v. Lokven, R. Pennings, J. v. Uden, Fr. Schijndel, D. Vos en T. Vos.

Brabants Dagblad, 9 juli 1963. Knipselarchief Henk de Werd.

gang van zaken op de VGLO-school, kreeg.⁷

In 1963 werden op de Rosmalense VGLO-school de eerste LEAO-diploma's uitgereikt aan R. van Haren, J. van Lokven, R. Pennings, J. van Uden, Fr. van Schijndel, D. Vos en T. Vos.

Enkele rekeningen

Voor de periode tot 1966 bevinden zich in het aan de Heemkundekring Rosmalen geschonken archief nog enkele rekeningen. Een greep hier uit:

oktober 1964. Nota H.M. v.d. Plas en Zn, 's-Hertogenbosch. Lekkage gezocht en aanvoer- en retourleidingen vernieuwd in klaslokaal keuken. Nieuwe leidingen werden geïsoleerd met puvlasschalen dik 20 mm afgewerkt met gips, inclusief arbeidsloon monteurs met hulp, voor f 429,-

augustus 1965. Hetzelfde bedrijf maakte de centrale verwarmingsketel schoon, reinigde de oliebrander, kitte roet- en veegluiken opnieuw aan, en voorzag de oliepompen van nieuwe pakkingen. Inclusief arbeidsloon werd daar f 77,- voor gerekend.

november 1965. Van den Berghs Oliehandel leverde 3230 liter HBO-1 olie voor f 282,63.

januari 1966. Opnieuw leverde van den Berg 3230 liter olie als boven. Doch de prijs was intussen opgelopen naar f 326,23. En dat in slechts 3 maanden. De nota dateert immers van 18 januari 1966.

januari 1966. Jan Verstegen, schildersbedrijf in Rosmalen, presenteerde een nota van f 207,90 voor basisverf, afbijtmiddel, vernis, witte en rode lak en het plaatsen van een ruitje. De nota was inclusief het arbeidsloon 26 uur à f 7,- = f 182,-.

mei 1966. Linnenbank en Zonen uit de Stationsstraat in Rosmalen vernieuwde 6 TMV-armaturen (2 x 40 watt) duo en leverde TL-buizen voor f 322,50. Daarin zat inbegrepen het arbeidsloon 4 uur, 2 man in totaal voor f 54,-

augustus 1966. A.H. Pennings en Zonen, Sprokkelbosch, leverde voor f 50,- de nodige graszoden.

oktober 1966. P. de Gruyter en Zoon NV, het gerenomeerde levensmiddelenbedrijf in Den Bosch leverde 10 kilo Prima margarine, 20 blikken groentesoep met balletjes, 6 blikken Hawaiian ananas op sap en 6 blikken aardbeien op sap voor in totaal f 45,16. We kunnen ons dat al bijna niet meer voorstellen en toch is dat nog geen 30 jaar geleden. Een maand later leverde hetzelfde levensmiddelenbedrijf, bekend van het snoepje van de week, en de leus "en betere waar en 10% alleen De Gruyter" nog 30 pakken zelfrijzend bakmeel extra af aan de school voor f 15,-. Twee kwartjes per pak dus!

november 1966. Voor bezinningsdagen in Huize Moorwijk van 16 t/m 18 november 1966 betaalde de school voor 29 personen volledig pension voor f 7,75 per persoon

⁷ Brabants Dagblad, 24 januari 1962. Archief Henk de Werd.

per dag, gedurende twee dagen: f 449,50.

Leerkrachten aan de VGLO-school Rosmalen

In het archief van de Heemkundekring Rosmalen bevindt zich een groot aantal akten van benoemingen aan de VGLO-school. Aan de hand daarvan kon de volgende lijst, in willekeurige volgorde, van leerkrachten aan genoemde school worden samengesteld.

1. Petronella Maria Jansen = Zuster Reinalda. Geboren te Beek en Donk op 20 april 1908. Met ingang van 1 september 1960 benoemd tot hoofd van de RK Meisjes-VGLO-school. Een kopie van deze akte van benoeming vindt U op pag. 6.

2. Gerardus Antonius Josephus Maria Heijmans. Geboren op 15 maart 1913 te Den Bosch. Hij werd met ingang van 1 maart 1958 in vaste dienst leraar lichamelijke oefening aan de VGLO-afdeling van de meisjesschool. Op 1 september 1960, toen de VGLO-afdeling een zelfstandige school werd, werd hij automatisch als vakleerkracht herbenoemd. Gerard Heijmans liet als gemeenteraadslid van zich spreken tijdens een raadsvergadering in 1962, toen hij het opnam

Met groot verdriet delen wij u mede dat, gesterkt door de H. Sacrament der Zieken, op zondag 23 oktober is overleden mijn lieve man, onze fijne vader en fantastische opa

GERARDUS ANTONIUS JOZEF MARIA HEIJMANS

op 75-jarige leeftijd.

in leven onderwijzer in Kruisstraat en Rosmalen
mede-oprichter van De Anneborch te Rosmalen

's-Hertogenbosch:
J.Ch.M.A. Heijmans-Poort
Beverwijk:
Gerjan en Petra
Bas, Soon-Ok
Nijmegen:
Toine en Nelleke
Toine jr., Madeleine, Guido
Zutphen:
Mieke en Johan
Jacqueline, Marcel, Monique
Vught:
Coby
Jacco, Joost, Geert
Ermelo:
Peter en Mieke
Barbara, Peter jr.
Diemen:
leske
's-Hertogenbosch:
Pim en Eis
Esther, Jeroen, Judith

23 oktober 1988
Lagemorgenlaan 140
5223 JA 's-Hertogenbosch

De plechtige H. Mis van Requiem zal worden opgedragen donderdag 27 oktober om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Anna, aan de Boschmeersingel, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op het r.-k. kerkhof te Orthen.
Bijeenkomst om 11.50 uur in de parochiekerk.
Mede voor zijn gedachtenis zal in deze kerk woensdag 26 oktober om 19.00 uur een avondmis worden opgedragen.
Gelegenheid tot condoleren uitsluitend voor de uitvaartmis schriftelijk in de kerk.
Liever geen bezoek aan huis.

Herinnering aan Gerard Heijmans, onderwijzer te Rosmalen.
Coll. Henk de Werd.

voor de Rosmalense scholen in het algemeen en de VGLO-school in het bijzonder. Dit verslag vindt U op pag. 6-7. Gerard Heijmans overleed in 1988.

3. Henricus Wilhelmus Maria Coppens.

Geboren op 30 april 1929 te Rosmalen. Hij werd benoemd tot vakleerkracht Engels op 1 september 1963, aanvankelijk tijdelijk t/m 31 augustus 1964 en vanaf 1 september 1964 in vaste dienst.

4. Agnes Wilhelmina Henrica Vos = zuster Margareth.

Geboren op 18-4-1940 te De Rips. Zij werd benoemd met ingang van 1 oktober 1965.

5. Elisabeth Johanna Maria Konincks.

Geboren op 5 januari 1943. Zij werd op 10 september 1966 tijdelijk benoemd tot en met 31 juli 1967.

6. Wilhelmina Theresia van Seeters = Zuster Redempta. Geboren op 11 april 1915 te Raamsdonksveer. Zij was al vanaf 16 februari 1955 werkzaam aan de Maria-school. Op 1 september 1960 ging zij als vakleerkracht in het vak nuttige en fraaie handwerken over naar de VGLO-school.

Nel v.d. Meer-Wouters.

7. Petronella E.L. v.d. Meer-Wouters. Zij werd geboren te Nistelrode op 30 juni 1936 en werd op 1 augustus 1966 in tijdelijke dienst t/m 31 juli 1967 aan de VGLO-school benoemd. Toen de VGLO-school werd omgezet in een LHNO-school, werd Nel v.d. Meer als leerkracht in vaste dienst benoemd.

8. Cecilia Maria de Vaan-Juffermans. Zij werd geboren op 31 juli 1941 te 's- Gravenhage. Op 1 augustus 1966 werd zij in tijdelijke dienst aangesteld t/m 13 september 1966. Op 30 januari 1967 werd zij andermaal tijdelijk benoemd voor de duur van de afwezigheid van A. Vos t/m 3 februari 1967.

9. Maria Angelina Adriana Johanna v.d. Leur. Zij werd op 17 juli 1923 geboren te Oudenbosch. Met ingang van 8 mei 1963 werd zij tijdelijk aangesteld als plaatsvervangster van de onderwijzeres M. van Rosmalen-van Mol, die afwezig was wegens ziekte. Zij bleef aan de school verbonden t/m 31 augustus 1963. De dag daarna, op 1 september 1963, werd zij herbenoemd in vaste dienst. Op eigen verzoek kreeg ze ontslag op 24 juli 1964. Volgens een tweede in het archief zittende akte zou dat 24 augustus 1964 moeten zijn.

10. Juriaan M. van Hulst-Schilder. Zij werd geboren op 31 december 1940 te Apel-

Mede-oprichter Anneborcht overleden.

DEN BOSCH – Op 75-jarige leeftijd is zondag Gerard Heijmans in Den Bosch overleden. Heijmans was mede-richter van de Anneborcht in Rosmalen.

Daarna stond Heijmans ook zelf voor de klas. Hij werkte aan lagere scholen in Kruisstraat en Rosmalen. Heijmans wordt donderdag om 12 uur begraven op het r.k.-kerkhof in Orthen. *Br. D. 27/10 1988*

Nog een herinnering aan Gerard Heijmans, onderwijzer te Rosmalen. Coll. Henk de Werd.

doorn en werd op 22 augustus 1966 in tijdelijke dienst benoemd wegens ziekteverlof van C.M. de Vaan-Juffermans. De benoeming liep t/m 9 september 1966.

11. Petronella J. Broeders-van Oosterhout. Zij werd op 28 december 1934 geboren te Haarsteeg en op 22 november 1965 benoemd aan de VGLO-school voor de duur van de afwezigheid wegens ziekte van Mevr. G.A.P. Hanegraaf-Smits. Op 31 januari 1966 werd zij weer ontslagen om daarna meteen weer herbenoemd te worden als vervangster gedurende de afwezigheid van A.W. Vos. Deze keerde 4 februari 1966 terug en dat betekende andermaal ontslag voor Petronella Broeders.

12. Wilhelmina Johanna Clasina Maria Eijkman-Kools. Op 6 juli 1929 werd zij in Den Bosch geboren. Op 11 januari 1962 werd zij benoemd als plaatsvervangster van Mevr. Hanegraaf-Smits, die wegens ziekte afwezig was. De benoeming liep t/m 7 mei 1962.

13. Johanna van Riel-ten Dam. Zij werd geboren op 1 juni

1919 te Den Bosch en kreeg een benoeming van 7 december t/m 31 december 1961, als vervangster van M. van Rosmalen-van Mol. Op 1 januari 1962 werd zij in tijdelijke dienst benoemd tot en met 31 augustus 1962.

14. Maria van Rosmalen-van Mol. Zij werd geboren op 21 juli 1935 te Den Bosch en werd benoemd op 18 mei 1960, aanvankelijk als plaatsvervangster van G. v.d. Plas, die wegens ziekte afwezig was. Deze benoeming liep t/m 31 augustus 1960. Met ingang van het nieuwe schooljaar, 1 september 1960, werd zij herbenoemd t/m 31 augustus 1961, hetgeen later weer verlengd werd tot en met 31 augustus 1962. Daarna volgde zelfs een herbenoeming t/m 31 augustus 1963. Dit had ongetwijfeld

KATHOLIEK LAGER ONDERWIJS

AKTE VAN BENOEMING

VOOR EEN
VAKONDERWIJZER (-ES)

vastgesteld door de Nederlandse Katholieke Schoolraad
in overeenstemming met het Katholiek Onderwijzers Verbond

Her: *1) Broeders van Oosterhout*

VERKLAART TE HEBBEN BENOEMD

met toestemming van de bisschoppelijk (hoofd-)inspecteur:

1) *Henricus Wilhelmus Maria C. J. C. C. C.*

geboren *30 April 1929* te *Engels*
 tot vakonderwijzer (en) *in het vak Engels*
 aan de *W. G. 2 0*
 zulks met ingang van *1 Sept 1963* en wel

in *1) vaste dienst*
 2) tijdelijke dienst tot en met *31 Aug 1964*
 3) tijdelijke dienst voor de duur van de afwezigheid wegens *van de vakonderwijzer(-es)*

De benoeming is geschied onder de in deze akte omschreven voorwaarden.

Rosmalen de *1-10 1963*
 voorzitter
C. J. C. C. secretaris

De benoemde verklaart deze benoeming op de voorwaarden, omschreven in deze akte, te hebben aanvaard, en van deze akte een getekend exemplaar te hebben ontvangen.

C. J. C. C. de *10-10 1963*
 (handtekening benoemde)

De benoeming is goedgekeurd door de (hoofd-)inspecteur:

W. G. M. J. J. de *28-8 1964*
 bisch. (hoofd-)inspecteur.

1) Naam van het schoolinspecteur
 2) Naam en voornamen (voornam) van de leerkracht
 3) Naam en adres van de school
 4) Naam van de afweziger
 5) Ter onderbrenging aanwijzen voor de uitbreiding der akte
 6) Datum en naam van de benoemende i.c.

Uitgegeven van het B.K. Centrum Bureau voor Onderwijs en Opleiding, 11-11-1963

Te Utrecht, oktober 1962. Nadruk verboden.

Akte van benoeming van Henricus Wilhelmus Maria (=Harry) Coppens als vakleerkracht Engels. Coll. Heemkunde-kring Rosmalen.

te maken met de verschillende aanvragen voor extra leerkrachten, waarover ik eerder reeds schreef.

Mevr. Hanegraaf-Smits.

15. Gijsberdina Adriana Petronella Hanegraaf-Smits. Zij werd geboren op 3 april 1924. Zij begon haar loopbaan aan de meisjesschool in Rosmalen op 14 juli 1944, waar ze een tijdelijke benoeming kreeg t/m 23 juli 1944. Na gewerkt te hebben aan de meisjesschool op de Gelderse Dam in Den Bosch keerde ze op 1 maart 1945 terug naar de Maria-school in onze gemeente. Ze bleef aan deze school verbonden tot 1 september 1960. Met ingang van die datum ging ze mee over naar de VGLO-school. De foto hiernaast komt, evenals die van Nel v.d. Meer-Wouters, uit het programma-boekje, uitgegeven t.g.v. de opening van de LHNO aan de Kortenhorstlaan te Rosmalen.

Volgens formulieren, die moesten worden ingezonden in het kader van geneeskundige verklaringen ter bescherming van leerlingen tegen besmettingsgevaar, hebben ook nog aan de VGLO-school gewerkt:

16. J.van Duijnhoven, vakonderwijzeres. Zij was op 1 september 1962 benoemd en had als woonadres: Deken Fritsenstraat 9, het klooster van Van Meeuwen dus.

17. J. v.d. Loo, godsdienstleraar. Hij had een benoeming per 1 september 1962 aan de school. Zijn woonadres was Deken Fritsenstraat 5, de pastorie van de Lambertusparochie. Kapelaan v.d. Loo verliet Rosmalen in 1967.

18. Reijnders E.M.G., godsdienstleraar vanaf 1 september 1963. Hij woonde aan de Graafsebaan 172 te Nuland, het klooster van de paters der H. Harten.

19. Schmiermann, A. Geboren op 8 juni 1906. Hij werd als godsdienstleraar benoemd op 1 oktober 1965. Hij woonde op het adres Graafsebaan 172 in Nuland en was dus een der paters van het klooster H. Harten.

20. Mevr. M. v.d. Ven-Rutten. Zij werd geboren op 16 april 1924. Zij woonde in de Nieuwstraat nummer 10 en had een benoeming op 1 augustus 1966 als vakleerkracht ziekenverzorging.

Van VGLO naar LHNO

De eerste plannen

In het kader van de Mammoetwet, die per 1 augustus 1968 in werking zou treden, biedt het VGLO, dan voortaan LAVO (Lager Algemeen Voortgezet Onderwijs) geheten niet veel perspectief, zodat omschakeling naar LEAO of Huishoudonderwijs het enige alternatief is. Voorwaarde voor de stichting van een huishoudschool in Rosmalen was o.a. dat, behalve de VGLO-school van Rosmalen ook die van Nuland en Berlicum opgeheven dienden te worden, waardoor de huishoudschool van Rosmalen het karakter van een streekschool zou krijgen. In 1966-1967 was dat zover.

"Uiterlijk met ingang van september 1967, maar mogelijk reeds in september van dit jaar (1966) zal de VGLO-school van Rosmalen worden omgezet in een huishoudschool", aldus het Brabants Dagblad⁸. Volgens de inspectie van het nijverheidsonderwijs waren er op de rijksbegroting 1966 geen gelden uitgetrokken voor een huishoudschool in Rosmalen. Dat betekende, dat men op financiële steun en medewerking van het rijk voor een omzetting naar een huishoudschool in 1966 niet hoefde te rekenen. In ieder geval zou die omzetting per 1 september 1967 worden gerealiseerd, "vooral ook omdat inmiddels de opheffing van de VGLO-scholen te Berlicum en Nuland vaststaat. Nu de opheffing van deze scholen vermoedelijk reeds in september van dit jaar zal geschieden achten B&W de mogelijkheid niet helemaal uitgesloten dat reeds met ingang van het nieuwe schooljaar in september a.s. met de huishoudschool zal kunnen worden gestart".

Voor de in het leven te roepen huishoudschool kwam tevens een nieuwe bestuursvorm in de vorm van een stichting. Deze stichting zou de verdere voorbereiding overnemen van het kerk-schoolbestuur van de Lambertusparochie, tot nu toe het wettige gezag van de VGLO-school in Rosmalen. Drs. F.Th. van Meegeren, voorzitter van de nieuwe stichting, schreef daarover in het programmaboekje, uitgegeven ter gelegenheid van de opening van de nieuwe LHNO-school aan de Kortenhorstlaan⁹: "Het begon zo... Carnaval 1966 in Rosmalen. Een stralende zonnige dag -op zondag- een van de eerste carnavalsoptochten vol leut en plezier. Ik sta te kijken. Over mijn schouder heen stijgt een dikke sigarenwolk de vrieskou in. Mezelf omdraaiend begroet ik de Heer Deken van Roestel, die van een onvermijdelijke tussenpauze in de optocht (gesloten spoorbomen) gebruik maakt om mij een vraag te stellen. 'Nu ik u toch zie, Mijnheer van Meegeren, wilt u wat voor mij doen?' 'Waarom niet, Mijnheer de Deken', mijn genegenheid voor hem uitend in een wat verouderde spreekvorm. 'Het kost niet veel tijd', is zijn inleiding. 'We hebben iemand nodig die in Rosmalen een huishoudschool gaat oprichten.' Inmiddels komt de stoet weer aanrollen. De muziek speelt een 'Waar we heengaan, Jelle zal wel zien'. We houden het op Jelle. De eerste gesprekken met het schoolkerkbestuur van de parochie St. Lambertus. Vertrouwde namen zoals: H. Coppens, Westerlaken, Wijns en Wim van der Plas kom je tegen. Beurtelings sprekend met de pet op van het schoolkerkbestuur, dan weer met die van de huishoudschool in oprichting. Het nieuwe bestuur gaat van start. Praten met de gemeente over huisvesting. Boven de brandweer is nog ruimte vrij. De Kentering heeft nog een zaaltje, terwijl de grote zaal zich zogenaamd uitstekend leent voor de gymnastiek. De Van Meeuwenstraat vormt het hoofdkwartier waar directrice zuster Reinalda de dienst uitmaakt. Grote blijdschap over het nieuwe schoolgebouw van De MAVO. De houten lokalen aan weerszijden van de Molenstraat zijn nu van ons. Pastoor Verstegen bouwt een

⁸ 5 maart 1966. Archief Henk de Werd.

⁹ Archief Heemkundekring Rosmalen.

nieuwe kerk, wij krijgen een stukje gymnastiek-accomodatie in de oude kerk erbij. Een team van leerkrachten wordt opgebouwd. Ze hebben inspraak in de benoemingen."

Op 14 maart 1966 richt het bestuur van wat toen nog een VGLO-school was, zich andermaal in een schrijven tot de minister van O.K.&W. Men vraagt:

-Een leerkracht op grond van artikel 56 van 1 augustus 1966 t/m 31 december 1966. "Deze kan per 1 januari 1967 in vaste dienst treden daar het gemiddelde aantal leerlingen over 1966 ongeveer zal bedragen $(77 + 77 + 130) : 3 = 95$ ".

-Een leerkracht op grond van artikel 56 gedurende het schooljaar 1 augustus 1966 tot en met 31 juli 1967 "en wel om de volgende redenen: Het aantal leerlingen zal na 1 augustus ongeveer 130 bedragen, verdeeld over de volgende leerjaren: eerste klas 65 leerlingen, tweede klas 49 leerlingen en derde klas 16 leerlingen. Dit aantal leerlingen zal in de loop van het leerjaar zeker niet minder worden. Het bestuur der school heeft 30 december 1964 een verzoekschrift ingediend om de thans bestaande school om te zetten in een huishoudschool NO. Als voorwaarde werd gesteld dat de Bijzondere VGLO-school te Nuland en Berlicum moesten worden opgeheven. Op 14-2-1966 is een hernieuwd verzoek ingediend en de Besturen der beide voornoemde scholen hebben besloten om met ingang van het nieuwe schooljaar reeds te sluiten. Reden, waaraan de stijging van het aantal leerlingen op onze school is toe te schrijven...."¹⁰

Het ministerie antwoordt dan dat "gerekend van 1 augustus 1966 (of zoveel later als de te benoemen leerkrachten in dienst treden) tot het einde van het schooljaar 1966/1967 voor Uw school rijksvergoeding zal worden verleend voor het wettelijk salaris van het hoofd en vier onderwijzers". Aan deze beslissing wordt als voorwaarde verbonden, dat in dat tijdvak het aantal leerlingen ten minste 107 blijft bedragen¹¹.

Noodlokalen

In 1966 werd de VGLO-school aan de Van Meeuwenstraat uitgebreid met een noodlokaal. B & W hebben de gemeenteraad hiervoor een krediet van f 24.800,- gevraagd¹². Op 16 mei 1966 schrijft de waarnemend inspecteur van het lager onderwijs in de inspectie 's-Hertogenbosch, M.J.M. Nillesen, belast ook met het VGLO, in verband met de aanschaffing van lesmateriaal en de inrichting van een noodlokaal: "De VGLO-school te Rosmalen zal met ingang van het nieuwe schooljaar huisvesting moeten bieden aan aanzienlijk meer leerlingen dan tot heden het geval is. Hoewel de ruimte in de school vooralsnog beperkt is, kan niet ontkend worden, dat aanvulling van leer- en hulpmiddelen noodzakelijk is". De inspecteur

¹⁰ Archief Heemkundekring Rosmalen.

¹¹ Archief Heemkundekring Rosmalen.

¹² Brabants Dagblad, 28 juni 1966. Archief Henk de Werd.

wijst op de mogelijkheid "2 elektrische naaimachines en wellicht ook 2 trapnaaimachines over te nemen van de op te heffen VGLO te Berlicum. Indien de daartoe noodzakelijke handelingen succes zouden opleveren, zal Uw Gemeentebestuur het hieronder goedgekeurde bedrag kunnen aanpassen. De aanschaf van een schoolharmonium behoeft niet meer te kosten dan f 600,- à f 700,-. Vermindering f 1000,-". De inspecteur adviseert medewerking te verlenen voor de volgende posten en bedragen: meubilair f 9345,10 en leer-en hulpmiddelen f 2418,80, totaal f 11763,90. Een kopie van de brief was gericht aan de Heer Wijns, Stationsstraat 4, secretaris van het schoolbestuur.

ERO MES, leverancier van schoolmeubelen, presenteerde op 11-11-1966 een nota van f 6044,50, o.a. voor: 19 eenpersoons leerlingensets à f 70,50; 1 klassebureau à f 160,-; 1 kruispoot-armstoel à f 33,-; 1 bordstelling met 5 schrijflakken à f 390,-; 1 lage leermiddelenkast à f 370,-; 2 aanwijsstokken à f 3,50; 13 handwerken en naaitafels, compleet met kruispootstoelen à f 180,- en 1 lage handwerkkast à f 995,-.

Bij kunsthandel Borzo in Den Bosch kocht de school voor het nieuwe noodlokaal een "in hout gestoken kruisbeeld" à f 43,-. J. Niesten in Nijmegen leverde 45 kleermakersmallen voor f 54,-. Voor 60 stuks "rijwielpaatsen à f 7,-" werd f 420,- uitgegeven. Singer leverde 5 naaimachines voor f 1960,-. Bij Toon van Hirtum, complete woninginrichting aan de Van Meeuwenstraat 2 werden vier fauteuils, een tafel met keerblad en een tafeltje gekocht voor f 664,-.

In 1967 werd het bedrag, dat per leerling voor de bijzondere scholen voor voortgezet gewoon lager onderwijs (VGLO) beschikbaar werd gesteld ter bestrijding van de kosten dier school vastgesteld op f 95,-. Het gemiddelde aantal leerlingen bedroeg in 1966 91 2/3, waardoor f 8708,33 vergoed zou worden. De school had reeds een voorschot gehad van f 6871,67. Er diende nog een bedrag van f 1836,66 verrekend te worden. Later bleek dat het aantal leerlingen in 1967 gemiddeld 121 was. Dat betekende dus een aanpassing. Voor 1967 verstrekten de gemeente eveneens voorschotten op de vergoedingen voor beloning

R.K. Huishoudschool „DE BRON”

Van Meeuwenstraat 14 — ROSMALEN

In verband met de officiële opening op 14 augustus om 16.30 uur door de Edelachtbare Heer J. C. Molenaar in aanwezigheid van Zeer Eerw. heer Deken C. van Roestel, 't Stichtingsbestuur en vele genodigden zullen de lessen niet op 14 maar op 15 augustus beginnen en wel voor

de eerstejaars om **kwart voor negen**;
de tweedejaars om **half twee** en
de derdejaars om **16 augustus om 8.45 u.**

Zr. Reinalda

Advertentie in De Molen van 9 augustus 1967. Archief Henk de Werd.

goedingen voor beloning van vakonderwijzers, hun salarissen dus. Overigens kon de gemeente deze bedragen verhalen op de rijksoverheid. Voor de VGLO-school werd uitgetrokken: voor handwerken f 19.000,-; voor lichamelijke oefening f 2400,- en voor Engels f 1200,-, in totaal f 22.600,-.

De opening van *De Bron*

In 1967 was de omzetting van de VGLO-school in een huishoudschool een feit. Onder de naam *Huishoudschool De Bron* werd zij in augustus 1967 gepresenteerd aan de Rosmalense inwoners.

"Op maandag 14 augustus a.s. te 16.30 uur zal door de burgemeester - in tegenwoordigheid van de Zeereerw. Heer Deken C. van Roestel, het Stichtingsbestuur en verdere genodigden - de RK Huishoudschool *De Bron* officieel worden geopend. Voor wat betreft de aanvang van het nieuwe schooljaar verwijzen wij naar de advertentie elders in dit blad", aldus De Molen van 9 augustus 1967¹³.

"De omzetting van de meisjes-VGLO aan de Van Meeuwenstraat in een erkende Huishoudschool is thans een feit. In augustus wordt aangevangen met de Primaire Opleiding (3 eerstejaarsgroepen en 2 tweedejaarsgroepen), met de Assistentenopleidingen A en N en met de Avondcursus Koken en Naaien.

Aan de school zijn door het bestuur de navolgende docenten benoemd: Zr. Reinalda, directrice; Zr. Redempta, naaldvakken; Zr. Margaretha, VAVO-vakken; Mevr. G. Hanegraaf-Smits, huishoudvakken en VAVO-vakken; Mevr. P. v.d. Meer-Wouters, VAVO-vakken; Mej. E. Konincks, VAVO-vakken; Mej. A. Heijmans, naald-

Streek-huishoudschool „DE BRON“

VAN MEEUWENSTRAAT 14. TE ROSMALEN
TEL. 04192-2540.

Aanmelding nieuwe leerlingen:

Op 18-20-25 en 27 maart 's avonds van 7—8 uur.
Woensdag 20 maart van 3—4 uur.

Bij de directrice.

Leerlingen die zich opgeven via de hoofden der diverse scholen, hoeven zich niet extra te melden.

Opleidingen:

1. Brugklas.
2. L.H.N.O. (Lager Huishoud Nijverheids Onderwijs).
3. Verkoop- Winkel- of Naairichting.
4. Vooropleiding tot het Beroepsonderwijs.
5. Avondcursussen: Koken en Naaien.

Advertentie over de aanmelding van nieuwe leerlingen. Uit plakboek Nel v.d. Meer-Wouters, pagina 5. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

¹³ Archief Henk de Werd.

vakken; Mej. L. Camps, huishoudvakken; Mej. T. v.d. Linden, kinderverzorging/opvoeding; Mej. J. Pessers, stofversieren/tekenen; Mevr. A. v.d. Ven-Rutten, ziekenverzorging/EHBO/beroepenoriëntatie; H. Vingerhoets, Engels; H. Coppens, Engels; A. Bovens, Engels en Weleerw. heer J. v. Duijnhoven, godsdienst." De Heer H. van Driel was er voor de administratie en Mej. M. van Nuland voor de huishoudelijke dienst¹⁴.

"De omzetting van de VGLO-school aan de Van Meeuwenstraat in een huishoudschool-naam: *De Bron*- is een nieuwe en belangrijke fase in de ontwikkeling van het onderwijs in de gemeente, ook al omdat daarmee weer een gedeelte van de achterstand, die Rosmalen op onderwijsgebied heeft opgelopen -door de ligging onder de rook van Den Bosch had Rosmalen aanvankelijk slechts lager onderwijs- is weggewerkt. Mede door de sterke groei behoort Rosmalen op bepaalde vlakken self-supporting te zijn. Na ULO heeft Rosmalen nu ook huishoudonderwijs, terwijl er bovendien plaats is voor een lagere technische school. En verder zal Rosmalen gebruik dienen te maken van de mogelijkheden, die de Mammoetwet biedt, waarbij Rosmalens burgemeester, de Heer J.C. Molenaar, met name denkt aan MAVO en HAVO."¹⁵

In dezelfde krant lees ik, dat de voorzitter van het stichtingsbestuur, drs. F.Th. van Meegeren, er bij de opening van de school de nadruk op legde, dat de huishoudschool er gekomen is i.p.v. de VGLO-school. "Het gebouw is hetzelfde gebleven, het hoofd van de VGLO-school is directrice van de huishoudschool geworden, het onderwijzend personeel is veelal hetzelfde gebleven". Toch is volgens Van Meegeren de huishoudschool méér dan een voortzetting van het VGLO. Hij sprak van een grondige verandering waardoor aan het onderwijspakket van Rosmalen een nieuwe voorziening -m.n. een belangrijke vorm van beroepsonderwijs- is toegevoegd. Zuster Reinalda, de directrice van de school, zei bij de opening te hopen "volgend jaar met het Mater Amabiliswerk (nieuwe stijl) te kunnen beginnen, waarvoor evenwel een aanzienlijke uitbreiding van de school nodig zal zijn. De huishoudschool is ook nu al krap gehuisvest, zodat uitbreiding van de bestaande school of de bouw van een nieuwe school in de toekomst toch nodig zal blijken. Zuster Reinalda besloot haar toespraak met de wens, dat de huishoudschool *De Bron* haar naam waar zou maken door een bron te zijn, die in alle opzichten dienstbaar zal zijn aan de gemeenschap".

"Op maandag 14 augustus jl. werd de RK Huishoudschool *De Bron* officieel geopend. Deze opening geschiedde door de Burgemeester van Rosmalen, de edelachtbare heer J.C. Molenaar, die hiervoor met zijn echtgenote naar het schoolgebouw aan de Van Meeuwenstraat was gekomen. Onder de talrijke genodigden die deze

¹⁴ De Molen, 19 juli 1967. Archief Henk de Werd; en verslag over het tijdvak 1 augustus -31 december 1967, in het plakboek van Nel v.d. Meer - Wouters, collectie Heemkundekring Rosmalen.

¹⁵ Brabants Dagblad, 15 augustus 1967. Archief Henk de Werd.

Foto uit Brabants Dagblad van 15-8-1967. Archief Henk de Werd.

opening bijwoonden, bevonden zich onder meer: het voltallig personeel van de nieuwe huishoudschool, het bestuur van de RK lagere scholen in de parochie St. Lambertus, waaronder tot 1 augustus jl. de thans opgeheven VGLO-school resorteerde, hoofden van diverse lagere scholen uit Berlicum, Nuland en Rosmalen, vertegenwoordigers van schoolbesturen; bestuursleden van de standsorganisaties en van het Maatschappelijk Centrum Rosmalen, en vele anderen. De openingsbijeenkomst werd ingeleid door de voorzitter van het Stichtingsbestuur, Drs. F. van Meergeren, die de aanwezigen welkom heette en vervolgens uiting gaf aan de gevoelens van blijdschap, die bij het Stichtingsbestuur bestaan over dit moment van realisering van de omzetting van de VGLO-school in een erkende huishoudschool. Hij bracht dank aan allen, die hieraan hadden meegewerkt en met name ook aan de

Directrice van de school, Zr. Reinalda, en het overige personeel, voor het vele werk, dat zelfs gedurende de hele vakantieperiode ten behoeve van de school werd verricht, teneinde tijdig voor de opening gereed te zijn. Vervolgens belichtte de edelachtbare heer Molenaar in zijn openingsrede de ontwikkeling van het onderwijs in dit schoolgebouw: van zevende en achtste klasse der lagere school via zelfstandige VGLO-school naar deze huishoudschool. Hij ging voorts nader in op het belang van deze huishoudschool voor Rosmalen en omgeving en duidde daarbij tevens op de wenselijkheid tot verdere verruiming van de mogelijkheden van voortgezet onderwijs in de gemeente Rosmalen. Hij feliciteerde Bestuur en Directrice met de totstandkoming van deze school en met het feit, dat *alle* lessen aan deze school door volledig bevoegde leerkrachten gegeven kunnen worden. Vervolgens verklaarde hij de school voor geopend. Nadat door de aanwezigen een dronk op dit feit was uitgebracht, sprak de Directrice, Zr. Reinalda, een woord van dank. Vervolgens werd nog het woord gevoerd door de hoogeerw. deken van Roestel en door het hoofd van de lagere meisjesschool, de heer Pennings. Tot slot werd door de aanwezigen gebruik gemaakt van de gelegenheid om het Stichtingsbestuur en de Directrice met de totstandkoming van deze huishoudschool te feliciteren en een rondgang te maken door het grotendeels met nieuw lesmateriaal ingerichte gebouw.¹⁶ Dat stichtingsbestuur bestond uit: drs. F.Th. van Meegeren, voorzitter; mevr. M. v.d. Broek-v.d. Dungen, secretaris; A.T.L. van Langen, penningmeester; J. Wijns, lid; W. v.d. Plas, lid; Zr. Innocensa, lid en mevr. Siebers, lid.

Leerlingenwerving

Leerlingen zijn belangrijk voor een school en dus ging er richting ouders de volgende informatie: "Rond de Meisjesschool voor VGLO te Rosmalen heerst grote activiteit in verband met de omzetting per 1 augustus a.s. van deze school in een officiële, door het Rijk erkende en gesubsidieerde *huishoud- en beroepsschool voor meisjes*. Ook nu al wordt deze school veelal als huishoudschool betiteld, hetgeen zijn oorzaak vindt in het feit, dat naast de algemeen vormende vakken ook nu reeds de huishoudelijke vakken op deze school binnen de mogelijkheden van de voor het VGLO geldende voorschriften zeer grote aandacht krijgen. De officiële omschakeling naar het echte huishoudonderwijs op basis van de Nijverheidsonderwijswet (straks op basis van de wet op het Voortgezet Onderwijs, de zgn. Mammoetwet), zal dus soepel kunnen verlopen, omdat er al geruime tijd in deze richting is gedacht en gewerkt. Voor de meisjes uit Rosmalen, Berlicum en Nuland is de aanwezigheid van een erkende Huishoudschool te Rosmalen een belangrijk winstpunt. Zij zullen hier nu het officiële huishoudschool-diploma kunnen behalen, dat toelating geeft tot vele beroepsopleidingen voor meisjes. Aan deze school zullen in de toekomst ook diverse van deze beroepsopleidingen worden verbonden, zoals

¹⁶ Artikel uit plakboek Nel v.d. Meer-Wouters, pagina 2. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

de opleiding voor Assistenten A H en N en voor kantoor- en winkelpersoneel en een vooropleiding voor verzorgende beroepen als verpleegster, kinderverzorgster e.d. Daarnaast zal ook het Mater Amabiliswerk voor de werkende vrouwelijke jeugd, alsmede avondcursussen koken en naaien voor volwassenen op deze school gestalte kunnen krijgen. De naam *De Bron*, die voor deze school is gekozen, heeft dus een zeer zinvolle betekenis. De betiteling "streekschool" zal naar de verwachting van het Stichtingsbestuur steeds meer op zijn plaats zijn. Nu al, in het laatste jaar als VGLO-school, zijn er veel leerlingen uit Nuland naar deze school gekomen. Het vervoer is geen probleem meer, nu een voortvarend oudercomité gezorgd heeft voor een schoolbus voor de leerlingen die de ULO- of de huishoudschool in Rosmalen bezoeken. Ouders, die hun dochter voor het schooljaar 1967-1968 als leerlinge aan deze school willen laten inschrijven of nadere informatie willen hebben, kunnen zich wenden tot de directrice, Van Meeuwenstraat 14 te Rosmalen, telefoon 04192-2540.¹⁷

In een ander artikel lees ik: "Welke is nu de weg voor de meisjes die zich graag op de verzorgende beroepen toeleggen om later in een van deze takken zeer waardevol en nuttig werk te verrichten?"

Het Lager Beroeps- onderwijs of Huishoudonderwijs omvat 3 jaren, met aan het einde een Theoretisch of Praktijkdiploma. Het eerste jaar

wordt brugjaar genoemd en de algemeen vormende vakken zullen in dat jaar een zeer belangrijk deel van het lesrooster uitmaken. Het aantal uren voor elk der vakken is wettelijk volgens een lessentabel bepaald. Ook wordt een vreemde taal onderwezen en hier is natuurlijk Engels gekozen omdat men het meeste daarmee geconfronteerd wordt. De praktische vakken als knippen, naaien, koken blijven gehandhaafd, al is het aantal uren minder dan in vorige jaren. In het tweede jaar

R.K. Huishoudschool „DE BRON”
Van Meeuwenstraat 14 — ROSMALEN ← Tel. 2540

Gezien het enorme succes van de

**AVOND NAAI- EN
KOOKCURSUSSEN**

in het afgelopen jaar stellen wij nu wederom de gelegenheid open voor het inschrijven van één of beide cursussen.

De aanmelding kan plaats hebben op dinsdag 13 en woensdag 14 aug. 's avonds van 7 — 8.30 uur en maandag 19 en dinsdag 20 aug. 's avonds van 7 — 8 uur bij de Directrice der school.

Advertentie van *De Bron* over kook- en naaicursussen: Uit plakboek Nel v.d. Meer-Wouters. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

¹⁷ Artikel uit plakboek Nel v.d. Meer - Wouters, pagina 2. Collectie Heemkundekring Rosmalen.

wordt de opleiding al wat meer beroepsgericht voor degenen die dit wensen. Bij de andere groep worden de algemene vakken uitgebreid. Op het einde van het tweede jaar moeten de leerlingen een keuze maken uit: P - praktische richting [of] T - theoretische richting. Hier specialiseert men zich in: a naaldvakken, b kantoorwerkzaamheden [of] c verkoopster in een winkel. De meisjes die de T-richting hebben gekozen, en dan doorstromen naar het MHNO (Middelbaar Huishoud- Nijverheids Onderwijs) kunnen dan een keuze maken uit bv. a kostuum naaien, couture; b OVB (oriëntering verzorgende beroepen), zieken-, bejaarden-, gezinsverzorgster, etc.; c INAS (inrichtingsassistente) met daarna verpleegstersopleiding; d kinderverzorgster [of] e vooropleiding hogere beroepen als lerares Ns (stofversieren), lerares Nd (stofversieren en tekenen) en andere opleidingen...¹⁸

Uit het "verslag 1 augustus-31 december 1967"¹⁹, lees ik, dat er, wat betreft de leerlingen, de volgende aantallen waren bij de aanvang in 1967: Primairen 1 en 2 totaal 117 leerlingen, assistenten A + N 20 leerlingen, avondcursus naaldvakken 20 leerlingen en avondcursus fijne keuken 20 leerlingen.

"Wegens toename van het aantal leerlingen en de beperkte beschikbare ruimten in het gebouw, zal er naar gestreefd worden om te komen tot uitbreiding met twee houten noodlokalen, resp. 1e voor 't geven van theoretisch onderwijs, 2e voor huishoudonderwijs en tevens dienst doende als overblijflokaal."

Onderwijsresultaten

Op 14 maart 1967 werd in De Molen het eerste succes van de Streekhuishoudschool *De Bron* aangekondigd. Alle kandidaten waren geslaagd voor de Vaardigheid Machineschrijven²⁰.

In 1968 werden de eerste eindexamens afgelegd. "Voor de eerste keer in haar bestaan als Huishoudschool *De Bron* heeft de Directrice op 25 juni jl. de getuigschriften uitgereikt aan de: Opleiding Primaire II en de Assistenten A + N. Dit gebeurde in aanwezigheid van het schoolbestuur, docenten en ouders. in een korte toespraak wees de directrice op het grote belang van het voortgezet onderwijs in deze tijd. Deze getuigschriften zijn de basis voor de diverse opleidingen zoals kinder-, bejaarden- en gezinsverzorgster; Inas-verpleegster en zelfs voor Hoger Beroepsonderwijs. Hierna feliciteerde een der aanwezige bestuursleden de geslaagde meisjes en sprak een woord van waardering en dank uit aan de directrice en docenten. Mede door hun toedoen kan de school zich verheugen in een groei van 30-35% voor het komende jaar. De herkomst der leerlingen wijst erop, dat de school in alle opzichten een streekfunctie vervult. Het is de wens van allen, dat de school zich in een bestendige groei kan blijven verheugen en dat zij een onmiskenbare schakel vormt

¹⁸ Artikel uit plakboek Nel v.d. Meer-Wouters, pagina 3. Collectie Heemkundekring Rosmalen.

¹⁹ Plakboek Nel v.d. Meer-Wouters. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

²⁰ Archief Henk de Werd.

Foto uit De Molen van 3 juli 1968. Archief Henk de Werd.

Boven de foto stond de tekst: *Eerste Eindexamen R.K. Huishoudschool "De Bron" - School voor Lager Beroeps onderwijs.*

in de sociale gemeenschap Rosmalen", aldus De Molen van 3 juli 1968²¹.

In 1968 werd een jaarverslag gemaakt. Daarin lees ik, dat op 1-8-1968 aan de heer H. van Driel, administrateur, om medische redenen ontslag werd verleend. In zijn plaats werd benoemd de heer W. v.d. Meer. Bovendien werd Mej. M. van Helvoirt aangesteld als typiste.

Het aantal leerlingen was op 15 augustus 1968, bij het begin van het schooljaar, 172, bestaande uit 8 groepen²².

Naar een beter onderkomen

Eerder schreef ik al dat de huisvesting van de school abominabel was. De leerlingen zaten over het hele dorp verspreid. Er werd les gegeven "boven de brandweer", in de Kentering, in de oude Laurentiuskerk, in de noodlokalen, waarin eertijds de ULO was gehuisvest, in de Laurentiusschool en uiteraard in de school aan de Van

²¹ Archief Henk de Werd.

²² Jaarverslag 1968. Archief Henk de Werd.

Meeuwenstraat zelf. Nieuwbouw was dus dringend noodzakelijk. In overleg met de inspectie heeft het bestuur op 2 oktober 1968 een aanvraag ingediend tot het verkrijgen van toestemming voor het bouwen van een school. Eveneens werd in 1968 een aanvraag ingediend om voor het volgende schooljaar het thans als naailokaal in gebruik zijnde houten noodlokaal, *Ons Buiten*, tijdelijk in te mogen richten als huishoudlokaal.

Aan het einde van het schooljaar 1967-1968 werd afscheid genomen van de volgende docenten: mevr. J. van Tiel-Pessers, lerares stofversieren; mej. C. v.d. Linden, lerares kinderverzorging en de Heer H. Coppens, leraar Engels. Per 1-8-1968 werden in tijdelijke betrekking benoemd: de Heer P. Voets, leraar AVO-vakken; mej. Th. Smit, lerares stofversieren en tekenen; mej. J.E. Ruijmbekke, lerares muziek; mej. H.E. Marijnen, lerares lichamelijke oefening; mej. J. van Lieshout, lerares naaldvakken en mej. A. van Dam, lerares handenarbeid en kinderverzorging²³.

Op 7 juli 1970 werd het schetsontwerp nieuwbouw ingestuurd. Op 1 september 1970 kreeg men toestemming om bouwgrond aan te kopen. Op 28 april 1972 werd de bouwgrond in eigendom overgedragen aan het stichtingsbestuur van de school. Op 5 oktober 1972 werd het definitieve ontwerp met bestek en tekeningen ingezonden. Op 28 mei 1975 ging de eerste spade in de grond.

Inbraak

In 1971 werd er ingebroken in De Bron. "Rosmalen, 20 februari. In de nacht van woensdag op donderdag zijn in Rosmalen weer twee inbraken gepleegd. De meisjesschool in Hintham kreeg ongewenst bezoek; in alle lokalen werden de lesenaars doorzocht. Erger was het evenwel in huize De Bron aan de Van Meeuwenstraat. Daar hebben de daders grove vernielingen aangericht. Zo werden in gordijnen grote scheuren gemaakt en clubfauteuils met een mes bewerkt. Bovendien werden daar enige waardevolle goederen ontvreemd. De rijkspolitie groep Rosmalen heeft de zaak in onderzoek. Men heeft niet de indruk dat in beide scholen dezelfde daders aan het werk zijn geweest."²⁴

Eerste LHNO-diploma's

"Op 24 juni 1971 had de uitreiking plaats van de eerste aan de RK Huishoudschool *De Bron* behaalde officiële LHNO-diploma's. In aanwezigheid van de voorzitter van het schoolbestuur, drs. F. van Meegeren, ouders en docenten, reikte de directrice, Zr. Reinalda, aan de volgende geslaagden diploma's uit: T-richting: J. Brooks, S. Coppens, A. van Doremalen, H. Dielissen, T. van Gerven, R. van Hirtum, C. der Kinderen, E. Maas, N. Maas, M. Smits, E. van Venrooij en A. van Zoggel uit Rosmalen; M. Heesakkers, T. van Krieken, S. de Maar en L. van Venrooij uit Nuland;

²³ Jaarverslag 1968. Archief Henk de Werd.

²⁴ Plakboek Nel v.d. Meer-Wouters, pagina 14. Collectie Heemkundekring Rosmalen.

J. van Lokven en E. v.d. Veerdonk uit Vinkel. P-richting met aanvullend T-examen: J. van Heertum, J. van Hoof, B. van Liempt, R. van Lieshout, I. van Nuland, M. Swanenberg, A. v.d. Wiel, M. van Zogel en R. Maas uit Rosmalen; M. Jenissen uit Den Dungen; R. Schouten uit Berlicum; L. van Rossum, A. de Bekker en I. van Boekel uit Empel; B. Smulders uit Nuland; P. van Venrooij uit Vinkel; C. van Goch en T. van Goch uit Den Bosch. P-richting: M. van Erp, D. Hubers en I. Kappen uit Rosmalen; I. van Heumen, R. van Lanen en Th. van Wanrooij uit Vinkel. Afgewezen: geen²⁵.

Wedstrijd

In 1973 behaalde klas 2B van De Bron de eerste prijs bij een landelijke wedstrijd, georganiseerd door Uitgeverij Educa-boek te Culemborg. Deze wedstrijd was gericht op creativiteit en originaliteit. "In het eerste gedeelte van deze wedstrijd, waar het vooral om de originaliteit en spitsvondigheid ging, behoorde de school tot de beste zes deelnemers. Deze zes finalisten kregen een uitnodiging voor het tweede

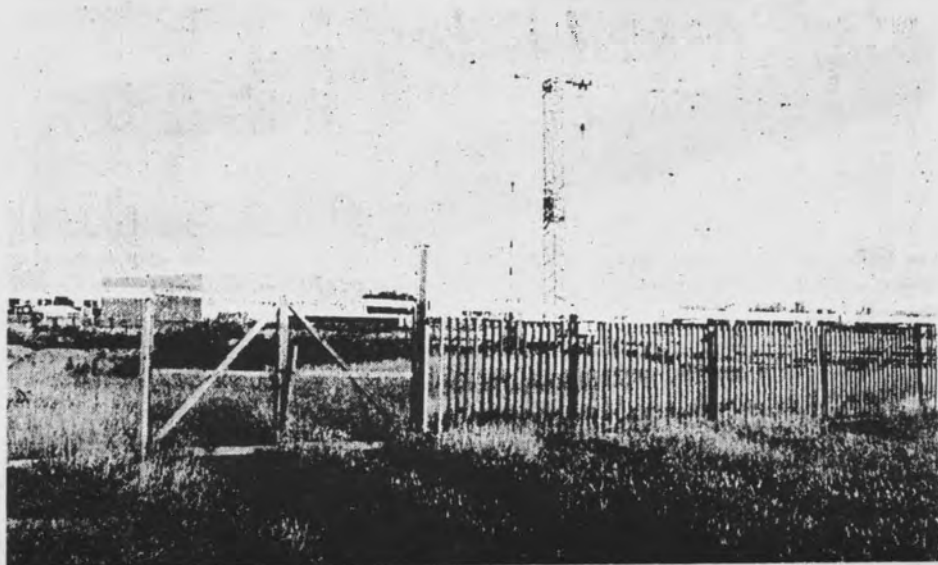

Foto uit het Brabants Dagblad (1973).

deel van deze landelijke wedstrijd en moesten daarvoor werkstukken, produkten van eigen handvaardigheid, inzenden. De Bron zond een aantal poppen in, die alleen of in groepen bepaalde situaties uitbeeldden. Klas 2B van deze school werd

²⁵ Plakboek Nel v.d. Meer-Wouters, pagina 14. Collectie Heemkundekring Rosmalen.

landelijk winnaar met een poppengroep, uitbeeldende een trouwpartij. De prijs, bestaande uit een bandrecorder voor de school, alsmede boeken- of platenbon voor elke leerling van de winnende klas werd uitgereikt door vertegenwoordigers van Uitgeverij Educa-Boek in aanwezigheid van o.a. wethouder T. v.d. Valk, leden van het schoolbestuur, directie en leerkrachten en alle leerlingen. Deze prijsuitreiking werd door de leerlingen van de school omkleed met bazuingeschal, ballet, blokfluitmuziek en klarinet spel, hetgeen de voorzitter van het schoolbestuur aanleiding gaf nog eens de grote waarde van deze vorm van lager beroepsonderwijs te benadrukken. Ook wethouder V.d. Valk voerde het woord en bracht de felicitaties van het gemeentebestuur over. Bij deze bijeenkomst was ook aanwezig de nieuw benoemde directeur van de school, de heer M. Roumen uit Drunen, die per 1 augustus a.s. zuster Reinalda gaat opvolgen. Deze laatste gaat nl. wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de school verlaten.²⁶ In klas 2B zaten toen de volgende leerlingen: Elly van Nuland, Ine Verstappen, Mieke v.d. Biezen, Carla Broeren, Ansje Donkers, Tineke van Erp, Gonnie van Gaal, Liesbeth Gevers, Gerjan v.d. Heuvel, Gerrie Huismans, Arine Korsten, Jacqueline Korsten, Germa

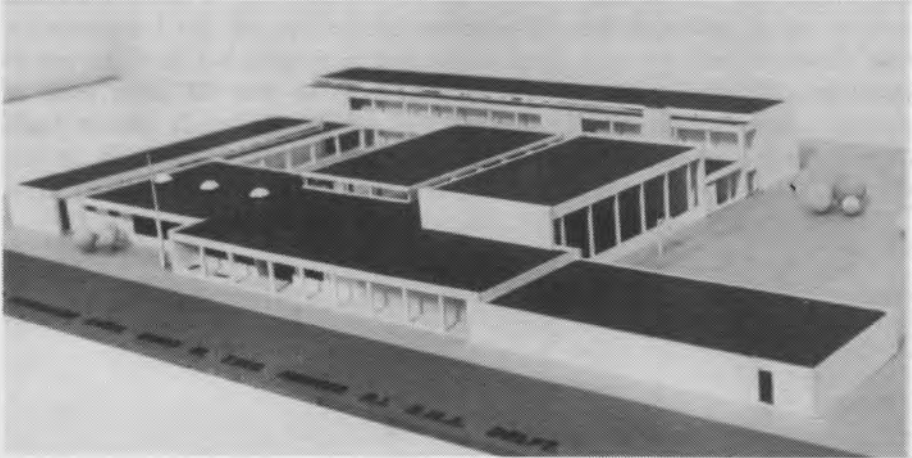
Brabants Dagblad 26 juli 1975. Archief Henk de Werd.

Kusters, Rineke Langens, Hillie Langenhuizen, Wilma v.d. Leest, Bernadette van Lieshout, Gerda van Lokven, Els Mijnes, Lea van Nistelrooij, Henriëtte Sommers, Dianne Tibosch, Ans v.d. Ven, Helma Voets en Lia Wetzer.

²⁶ Plakboek Nel v.d. Meer-Wouters, pagina 19. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

Nieuwbouw

Wat de bouw van de nieuwe school betreft had men aanvankelijk de wind in de zeilen gehad en het departement ging al heel snel akkoord met een voorgesteld lokalenplan. Via zuster Reinalda kwam het schoolbestuur in contact met architect ir. Hekker uit Delft, waar de congregatie van de zusters van Schijndel pas een nieuwe huishoudschool had gebouwd. Men was snel klaar met het schetsplan, dat door de diverse instanties akkoord werd bevonden. Er werd grond aangekocht, maar toen kwam er een bouwstop in de onderwijssector. Dat betekende, dat men twee jaar niet vooruit kon. Daarna viel de school in de categorie "hoogste urgentie".

Een fraaie foto van het plan van een nieuwe LHNO-school in Rosmalen, gemaakt door architect ir. Hekker uit Delft. Coll. Heemkundekring Rosmalen. Zie ook de andere foto op de achterzijde van deze *Rosmalla Extra*.

"Voor de bouw zijn aannemers uitgenodigd in te schrijven, afkomstig uit een gebied, dat in een straal van 25 km rond Rosmalen ligt. Dit speciaal om een stuk werkgelegenheid in de bouw in de regio Rosmalen te continueren. De aanbesteding verliep bijzonder spectaculair. De hoogste en laagste inschrijving bij de aanbesteding liepen ver uiteen. De bouwkosten van de nieuwe school, inclusief grondkosten, bedragen ongeveer f 2 miljoen."²⁷ De huishoudschool telde op dat moment ongeveer 200 leerlingen, afkomstig uit Rosmalen, Nuland, Gewande, Vinkel en Berlicum. De nieuwbouw is opgezet voor 250 tot 260 leerlingen.

In november 1975 werd de eerste steen gelegd voor nieuwbouw in de Kattenbosch, nabij de Sporthal en MAVO Sparrenburg, tegenwoordig Rodenborchcollege, door de oud-directrice Zuster Reinalda.

"Zr. Reinalda werd bij de officiële handeling geassisteerd door de 249 leerlingen

²⁷ Brabants Dagblad, 26 juli 1975. Archief Henk de Werd.

van de school, die allemaal hun steentje bijdroegen in een kuil waar straks de binnenplaats van de school komt", aldus het Brabants Dagblad van 6-11-1975²⁸. Drs. F. van Meegeren, voorzitter van het schoolbestuur, benadrukte, dat de plaats waar de nieuwe school gebouwd wordt (bij de MAVO met opzet is gekozen om in de toekomst te kunnen inspelen op eventuele nieuwe ontwikkelingen in het onderwijsbestel. De heer van Meegeren zei, dat oud-directrice Zr. Reinalda graag gezien zou hebben, dat de nieuwbouw nog onder haar leiding gerealiseerd zou kunnen worden, maar door moeilijkheden (scholenbouwstop) zijn de plannen enkele jaren vertraagd. Omdat Zr. Reinalda op papier het fundament heeft gelegd voor de nieuwe school nodigde hij haar uit de eerste steen te metselen, daarbij geholpen door klassevertegenwoordigers van de leerlingen die specie en troffel aandroegen. Burgemeester Molenaar, ook aanwezig, hoopte in deze omgeving ook nog een school voor HAVO en Atheneum te krijgen. Hij doelde op de plannen om de definitieve huisvesting van het Hoogveldcollege in *Sparrenburg* te realiseren. Als de nieuwe huishoudschool klaar is, komt er een einde aan een periode vol ongemakken, waarin de behuizing van de school verspreid was over verschillende lokaties."

In 1977 was de school klaar. Op dinsdag 8 maart 1977 vond, na een

Foto's uit het Brabants Dagblad van 6 november 1975. Archief Henk de Werd.

²⁸ Archief Henk de Werd.

Drs. F. van Meegeren, voorzitter van het schoolbestuur (boven), en directeur M.J.A. Roumen, met lovende woorden voor o.a. zuster Reinalda (onder) bij de opening van *De Bron* in 1977. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

roepsonderwijs van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, op zijn wijze accent aan deze officiële opening. Wekenborg wees op de onderwijskundige vernieuwingen bij het lager beroepsonderwijs, met name ook bij het lager huishouden en nijverheidsonderwijs (LHNO) zoals daaraan gestalte kan worden gegeven en ook zo veel wordt gegeven door eigen accenten in het schoolwerkplan. Uit ervaring kon de spreker vaststellen, dat ook de Rosmalense Huishoudschool aandacht geeft aan

eucharistieviering, de inzegening van het gebouw plaats door pastoor Berkers, pastoor van de Lambertusparochie.

De opening van het nieuwe gebouw

Op woensdag 9 maart werd de school officieel geopend door drs. W.H. Wekenborg, directeur LMBO van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. "Het nieuwe gebouw is modern van opzet en de inrichting is van dien aard, dat de leerlingen er zich thuis voelen. Het is ongetwijfeld de kroon op het werk van de al enkele jaren van haar pensioen genietende Zr. Reinalda, die alles vanaf het begin heeft meegemaakt: de overgang van VGLO naar Huishoudschool en de verdere ontwikkeling. Het was dan ook een uiterst sympathieke geste van de huidige directeur, de heer F. Roumen, die daad aan Zr. Reinalda te laten", schreef De Molen op 9 maart 1977²⁹. "Een door prachtig weer begunstigde ballonnenlancering accentueerde gistermiddag erg kleurig de grote vreugde om de officiële opening van de Kath. LHNO-school *De Bron* aan de Kortenhorstlaan in Rosmalen. Met het luiden van een ouderwetse schoolbel gaf drs. Wekenborg, directeur van de afdeling Lager en Middelbaar Be-

²⁹ Archief Henk de Werd.

"Dames en Heren, laten wij het glas heffen om te klinken en te drinken bij gelegenheid van het heuglijke feit dat onze school officieel geopend is. Ik hoop van harte dat mede door het nieuwe gebouw het onderwijskundig gebeuren in dit gebouw nog beter zal kunnen verlopen dan voorheen. En dit in het belang van onze huidige en alle toekomstige leerlingen van *De Bron*", aldus directeur Roumen bij de opening in 1977. We zien op deze foto links vooraan (met bril) nog Jan Wijns en rechts vooraan Henk v.d. Biezen. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

Een door prachtig weer begunstigde ballonnen-lancering accentueerde gistermiddag erg kleurig de grote vreugde om de officiële opening van de Kath. LHNO-school *De Bron*. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

al die zaken, die uit onderwijskundig oogpunt van zo grote betekenis zijn. Nu men verlost is van de gebrekkige en gespreide huisvesting van weleer kan automatisch nog meer aandacht worden besteed aan de pedagogisch-didactische aspecten en aan verbreding van de ontplooiingskansen van de leerlingen. (...) Als voorstander van schoolgemeenschappen LBO-AVO-VWO voor Rosmalen noemde hij concreet De Bron, Sparrenburg-MAVO en Hoogveldcollege, betreurde hij het bovendien dat de overstapmogelijkheden thans zo slecht zijn, omdat de brugklassen niet parallel lopen. (...) De voorzitter van het bestuur van De Bron, drs. F. van Meegeren, stelde met voldoening vast, dat het tienjarig bestaan gevierd kan worden met de ingebruikneming van een modern en goed gebouw. Zijn blijdschap gold echter evenzeer het feit, dat de ellende van de dislokatie voorbij is. Alle voorwaarden zijn nu aanwezig om onder een vernieuwd bestuur te werken aan de optimalisering van het onderwijs, zowel in de school zelf als in de samenwerking met de andere scholen. Hij sprak voorts de hoop uit, dat de katholieke grondslag van De Bron erkend en herkend zal blijven. Met de wens, dat in het onderwijsinstituut *De Bron* hart, hoofd en handen ieder hun plaats zullen krijgen, besloot de scheidende voorzitter zijn zwanenzang met een welgemeend 'Houd de wind in de zeilen. Vaar een gerichte koers.' Het schoolhoofd M. Roumen sprak tenslotte een dankwoord in het bijzonder tot de scheidende voorzitter van Meegeren als ook tot zuster Reinalda, die de aan haar VGLO ontsproten huishoudschool heeft helpen maken tot wat die nu is", aldus het Brabants Dagblad van 10 maart 1977³⁰.

Schoolbeeldje onthuld. Knipselarchief Henk de Werd.

³⁰ Archief Heemkundekring Rosmalen.

Diverse activiteiten

In 1977 verklaarde Mgr. Bluijssen zich akkoord met het verlenen van de functie van katecheet aan P.H.J.M. Voets, P. van Schendelstraat 13, Rosmalen voor LHNO *De Bron*, T.M. Kortenhorstlaan 2, Rosmalen. H.M.J.M. van Beers, Orpheusstraat 10, Rosmalen voor LHNO *De Bron*. A.J. de Vries, Kampenhorst 50, Vught voor LHNO *De Bron*. Mevr. P.E.L. v.d. Meer - Wouters, Brederostraat 14, Rosmalen voor LHNO *De Bron*. (Plakboek Nel v.d. Meer - Wouters, pagina 29. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

In 1979 slaagden aan LHNO *De Bron* de volgende leerlingen: C. van Aggelen, A. v.d. Akker, P. van Berkel, M. Berntsen, H. Bogers, J. v.d. Boogaard, R. v.d. Boom, M. v.d. Bosch, R. van Breemaat, K. Breuer, A. v.d. Broek, R. v.d. Burgt, A. de Cort, C. Crane, M. van Creij, J. Doedee, C. v.d. Doelen, M. v.d. Doelen, P. v.d. Does, H. Donkers, J. v. Doremalen, C. Driessen, M. v.d. Dungen, M. van Engelen, A. Epskamp, E. Geleijn, J. van Gogh, M. v.d. Hanenberg, M. Hermsen, J. v.d. Heijden, P. Huisman, R. Jagers, M. Korsten, D. Kradolfer, M. Lanhens, J. Lange-wouters, D. v.d. Lee, A. Leeijen, A. van Lokven, J. Meulendijk, R. van Nuland, M. Ondersteijn, K. Pennekamp, J. v.d. Plas, T. v.d. Plas, J. Profilich, E. Rademakers, C. van Rosmalen, H. van Rossum, M.J. Rovers, H. Schouten, J. van Sleuwen, D. Smulders, M. Smulders, M. Spierings, M. v.d. Steen, J. van Tienen, W. Ubert, C. van Uden, J. v.d. Veeken, A. van Veghel, K. v.d. Ven, A. Verhallen, K. Verloop,, M. Verstegen, H. Voets, A. Wetzter, J. van Zandvliet, B. van Zoggel³¹.

In 1980 behaalden de volgende leerlingen hun einddiploma op *De Bron*: uit Berlicum: W. Eyckemans, J. van Erp, A. Schilders, M. Schuurmans en J. Wollaert. Uit Empel: J. Ulijn. Uit Den Dungen: H. Jennissen, R. v.d. Koevering. Uit Den Bosch: J. van Hassel. Uit Nuland: M. v.d. Berg, W. v.d. Berg, C. van Bergen, A. van Bergen, A. Hoedemakers, W. Langenhuysen, H. van Niftrik, M. van Santvoort, J. Tielmans, en G. Tonies. Uit Rosmalen: C. van Aggelen, A. v.d. Berg, W. v.d. Burgt, L. van Creij, G. van Creij, M. van Creij, G. v.d. Doelen, P. v.d. Doelen, S. v. d. Does, H. Eggly, J. van Erp, H. Geerts, K. Habraken, M. Hanegraaf, J. Hartogs, L. Korsten, M. Langens, M. van Lee, J. v.d. Leest, M. van Lith, P. Meulensteen, G. van Nistelrooij, A. van Nuland, P. Pennings, M. Rovers, A. van Santvoort, G. van Schijndel, R. van der Sluis, J. van der Veeken, M. Verhoeven, Y. Verhoeven, G. Verstappen, C. v.d. Vliert, M. van Weert en D. de Wit. Uit Uden: M. Visser. Uit Vinkel: J. Bekkers, H. Hubers, R. Hubers, J. van Schayk, L. van Schayk, W. Theunissen, C. van Venrooij en J. Vos³².

³¹ Brabants Dagblad, 18-6-1979. Plakboek Nel v.d. Meer-Wouters, pagina 36. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

³² Plakboek Nel v.d. Meer-Wouters, pagina 37. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

Herinneringen aan open dagen op *De Bron*. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

Tijdens de feestdag voor de leerlingen, 10 maart 1977, werd de musical *Het koffertje van meneer van Dalen* opgevoerd. De hoofdrolspelers waren: Meneer van Dalen - Helma van Rossum; Koning - Diana van der Lee; Koningin - Bettie van Zoggel; Kroonprins - Keetje van de Ven; Willem O' Dille - Jolanda van Tienen; Appeltje - Edith Geleyn; Appie - Jolanda van Sleuwen; Oma - Anja van de Akker; Ed - Marianne Korsten en Ted - Liesbeth Voets. De musical werd ingestuurd onder leiding van mevrouw Pelzer, mevrouw v.d. Meer, de heer de Vries en de heer van Hest. Het decor en de kostuums werden verzorgd door Zuster Arnoldi, Mevrouw van Dam en Mevrouw v.d. Eerden. Foto's coll. Heemkundekring Rosmalen.

In De Bron bleef het vaak niet alleen bij les geven en informatie krijgen. Ook over projecten en actualiteiten praten en er zelf iets aan doen werd gestimuleerd en zelfs meerdere malen in praktijk gebracht. Onder het motto "Maak met Kerstmis iemand blij" trok in 1967 een grote groep leerlingen naar Mariaoord om door zang onder begeleiding van orgel en viool hun vreugde over te dragen aan de zieken aldaar. Ten bate van de onderontwikkelde gebieden werden in 1967 huis aan huis kaarten verkocht. De opbrengst bedroeg f 50,-. In 1968 zetten de leerlingen zich

enthousiast in voor de verkoop van MIVA-loten. Er werden 150 loten verkocht. In de vasten 1968 werd een z.g. *soepactie* op touw gezet, die inhield, dat iedereen in de pauze voor het goede doel koppen soep kon nuttigen à raison van f 0,25. Onder het motto "Eet soep voor een onderontwikkelde groep" werd voor f 378,- geconsumeerd. Het geld was voor de blinden in Zambia.

Samen met de Sparrenburgmavo en het Hoogveldcollege hield De Bron in 1979 een actie voor de buitenlandse werknemers. "De scholen hebben hun keuze laten vallen op een project dat zijn weerspiegeling vindt in de dagelijkse gang van zaken: begrip kweken voor de buitenlandse werknemers, voor wie in eigen land nauwelijks werk voorhanden is en die naar Nederland zijn gekomen om hier het vuile en ongeschoolde werk op te knappen. Ze worden gewaardeerd als nuttige economische hulpbronnen, die in tal van bedrijven het arbeidsproces gaande houden, maar die door gebrek aan kennis bij de Nederlanders als medemens niet evenzeer gewaardeerd worden. Het doel van de actie op de drie scholen is tweeledig: een mentaliteitswijziging bewerkstelligen (zodat meer begrip en respect ontstaat voor de medemens naast de eigen deur) en een materiële bijdrage leveren aan de totstandkoming van een eenvoudige moskeeruimte. (...) Docenten en leerlingen van de drie Rosmalense scholen werken al sinds november vorig jaar aan de voorbereiding van de actie. De scholen hebben in het kader van de actie een gezamenlijke schoolkrant uitgegeven onder de titel *Te Gast?!* De schoolkrant bevat bijdragen van leerlingen van alle drie de scholen. Tijdens de lessen in diverse vakken wordt de problematiek van de buitenlandse werknemers vanuit verschillende invalshoeken belicht. Daarbij worden uiteenlopende didactische werkvormen gehanteerd als rollenspel, discussie, opstellen, interviews en met behulp van film en video en na toelichtingen van gastsprekers wordt een discussie op gang gebracht." Voor de leerlingen van de drie Rosmalense scholen voor voortgezet onderwijs was er op de actiedag, vrijdag 16 maart 1979, een gesponsorde kilometerloop in het stadion *De Vliert*, waren er films, twee fancy fairs en een voetbaltoernooi met teams van buitenlandse werknemers, leerlingen en leerkrachten. "Hoogtepunt van de actiedag is een sociaal-culturele avond in *De Kentering*, waaraan een Marokkaanse band en de Brabantse volksmuziekgroep *Mie Katoen* medewerking zullen verlenen. Vrouwen van buitenlandse werknemers zorgen voor Turkse en Marokkaanse hapjes, terwijl tevens een tentoonstelling kan worden bezichtigd."³³

Rechterpagina: Artikel boven uit archief Henk de Werd (Brabants Dagblad, maart 1979). Oorkonde onder: In 1986 brachten de leerlingen 24 toilet-sets bijeen ter bestrijding van de noodsituatie waarin de kinderen van Colombia verkeerden na de vulkaanuitbarsting aldaar en ter bevordering van de dagelijkse hygiëne van de kinderen om het uitbreken van allerlei besmettelijke ziekten te voorkomen. De school kreeg daarvoor van het Jeugd Rode Kruis een fraaie oorkonde, die zich thans in het archief van onze Heemkundekring bevindt.

³³ Plakboek Nel v.d. Meer-Wouters, pagina 38. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

Opbrengst overschrijdt 15.000 gulden

Rosmalense scholieren in actie voor moskee

ROSMALEN - Leerlingen van de Rosmalense scholen De Bron, Sparrenburg en Hoogveld hebben gisteren hun uiterste best gedaan zoveel mogelijk geld bij elkaar te sprokkelen voor een islamitische gebedsruimte voor 2000 buitenlandse werknemers in Den Bosch e.o.

De actie werd gistermorgen ingeluid met een sponsorloop om stadion De Vliert.

's Middags werd op Sparrenburg en op het Hoogveldcollege een fancy-fair gehouden. Het geld dat overblijft wordt beschikbaar gesteld. In De Bron konden belangstellenden kijken naar informatieve films over buitenlandse werknemers. In wijkcentrum De Biechten draaide de speelfilm „Alle Turken heten Ali“. Op het Hoogveld-College konden de leerlingen meedoen aan een twintigtal spelletjes. Ook de gebruikelijke hapjes ontbraken niet.

Gistermiddag werd in sporthal De Hazelaar in Rosmalen een voetbaltournooi(tje) afgewerkt. De

drie teams, van leraren, leerlingen en buitenlandse werknemers, bestreden elkaar in een mini-competitie. Overduidelijke winnaar werd het team van de buitenlandse werknemers. Onder luide toejuichingen van leerlingen versloegen de buitenlanders het lerarenteam in de finale met 8-3. Gisteravond was er in De Kentering een sociaal-culturele avond. Om de buitenlanders kennis te laten maken met de Brabantse cultuur, speelde de volksmuziekgroep Mie Katoen. Voor de Brabanders waren er groepen uit Marokko en Turkije, die iets van hun cultuur lieten zien. In een andere zaal van De Kentering was een tentoonstelling over buitenlandse werknemers opgezet. Over het financiële succes van de actie is nog niets met zekerheid te zeggen. Men verwacht dat het eindbedrag boven de vijftienduizend gulden ligt. Wachten is nu alleen nog op een ruime voor de moslims en andere buitenlanders. Maar de mogelijkheden zijn wat dat betreft beperkt.

Oorkonde

Als blijk van erkentelijkheid
uitgereikt aan

de heer J. H. J. van der Vliet, geboren te Rotterdam

vanwege

de medewerking aan de Jeugd Rode Kruis Collectie 1988-1989

tegenwoordig van de slachtoffers van de volksaanval van 11 september 1988

's Gravenhage, april 1988

Het Hoofd van
de Vrije Jeugd
Rode Kruis

Een herinnering aan de sponsorloop van LHNO *De Bron* in 1987. (Coll. Heemkundekring Rosmalen).
Zie ook de foto op de achterkaft van deze *Rosmalla Extra*.

Op 31 januari 1988 mocht de school het fantastische bedrag van f 4200,- aanbieden aan een vertegenwoordiger van NOVIB. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

In 1987 werd door de gemeente Rosmalen het ontwikkelingsproject Yanadi-stam in India geadopteerd, een project, dat ook door de landelijke organisatie NOVIB werd ondersteund. Het was kleinschalig en er zaten verschillende aspecten aan, zoals huisvesting, onderwijs en gezondheidszorg. De gemeenteraad trok hiervoor f 12.500,- uit en door het Rosmalense gemeentebestuur werd als vanzelfsprekend verondersteld dat dit

Wethouder Henk van Beers geeft het startsein voor de sponsorloop van LHNO *De Bron* in december 1987. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

geld slechts een eerste aanzet was en dat de Rosmalense gemeenschap door diverse activiteiten dit bedrag aanzienlijk zou vergroten. LHNO *De Bron* was de eerste school die inhaakte op dit gemeente-initiatief. De school organiseerde daartoe een sponsorloop op woensdag 16 december 1987. "Uitgangspunt voor deze sponsorloop was de kerstgedachte "Iets doen voor andere mensen die het moeilijk hebben". "Veel leden van de Yanadi-stam lijden aan ondervoeding en de meeste kunnen niet lezen of schrijven", schreef de directrice drs. H.J.M. van Leeuwen. Wethouder Henk van Beers, eertijds leerkracht aan *De Bron*, gaf in de aula van de school het startsein voor de sponsorloop.

Het einde

De huishoudschool heeft tot 1990 gedraaid in Rosmalen. Het te geringe aanbod van leerlingen (148 leerlingen in 1989 en ook in 1990 beneden de door het ministerie gestelde opheffingsnorm van 240) dwong de school te zoeken naar een fusiepartner of te sluiten. "Met de opheffing van de LHNO-school per 1-8-1990 verdwijnt het lager beroepsonderwijs uit Rosmalen. Leerlingen van de huidige derde klas

krijgen volgend schooljaar nog gelegenheid examen te doen. Bij voldoende aanbod kunnen ook andere leerlingen nog een jaar op De Bron blijven. Directrice Mevr. R. van Leeuwen laat weten, dat de verslagenheid groot is. "Te meer daar er vorig jaar een kans was om het behoud van het lager beroepsonderwijs in Rosmalen via een fusie te verzekeren. Vorig jaar gingen het Hoogveldcollege en de Sparrenburgmavo samen tot het Rodenborchcollege. Bij de fusiebesprekingen was ook De Bron lange tijd in beeld. Uiteindelijk mislukte de aansluiting, omdat het verschil in onderwijsrichtingen in de ogen van het bestuur van het Rodenborchcollege te groot zou worden. Voor die mening heb ik begrip, maar ik betreur het wel ten zeerste dat De Bron niet mee mocht doen, aldus onderwijs-wethouder Henk van Beers, die tot het moment dat hij drie jaar geleden wethouder werd, les gaf aan De Bron. Ook de wethouder heeft in het verleden tevergeefs aangedrongen op een fusie tussen de LHNO-school en het Rodenborchcollege"³⁴.

Het bericht van sluiting leverde nog al wat reacties op. Tonny Winnemulder schreef in het Brabants Dagblad van 23 maart 1989 in de rubriek *Brieven*:

"De LHNO in Rosmalen moet dicht. Er snijdt een mes door de ziel van de leerlingen, de leerkrachten en de ouders. Een kleine school van een zeer goede kwaliteit. Een school waar iedereen elkaar kent. Waar de directeur en de leerlingen elkaar allemaal bij naam kennen. Een school waar een leerling geen nummer is of in de massa 'verzuipt'. Op 'n kleine school komt de leerling volledig tot zijn recht. LHNO De Bron is een school waar het doorstudeerpercentage heel hoog ligt. Er rust al zoveel blaam op het lager beroepsonderwijs. Een blaam die beslist niet terecht is. Het klinkt zoveel beter wanneer je kunt zeggen dat je kind naar de MAVO gaat i.p.v. naar de LHNO, LTS of LEAO (denkt men). Het niveau verschilt tegenwoordig nauwelijks van de MAVO en het vakkenpakket van de LHNO is erg uitgebreid. Men richt zich op het beroep en de theorievakken zijn daarop aangepast. Het aantal leerlingen op bovengenoemde school is teruggelopen. Je hoort het veel de laatste tijd. Waarom moet zo'n school dan meteen dicht? De klap komt erg hard aan. Mijn dochter doet dit jaar examen. Ik hoop dat ze haar diploma haalt. Dan kan ze een aansluitende vervolgstudie beginnen. Een heerlijk gevoel is dat. Steeds minder kinderen zullen deze kans krijgen. Ik dank de directeur en de andere leerkrachten voor de vier fijne jaren die zij op de LHNO De Bron heeft doorgebracht. Bedankt Deetman voor weer een school die dicht moet!!!"

Namens het team van de Openbare Basisschool Kruisstraat in Rosmalen schrijft J. Kremers: "De opheffing van uw school kwam niet onverwacht uit de hemel vallen. Toch was het voor ons een schok. Want er komt een eind aan een jarenlange goede samenwerking tussen onze scholen en er komt een eind aan deze vorm van beroepsonderwijs in Rosmalen. We zullen dat missen. We wensen directie en leerkrachten en alle andere betrokkenen veel sterkte bij het verwerken van de beslis-

³⁴ Brabants Dagblad, 17 maart 1989. Knipselarchief Henk de Werd.

sing tot opheffing en we hopen dat zowel voor jullie leerlingen als voor jullie zelf er perspectieven zullen blijven om deze slag te boven te komen."

Frits Robben, directeur van de basisschool Jeroen Bosch in Hintham-Rosmalen, schrijft namens zijn team: "Ondanks de voorinformatie dat LHNO *De Bron* met sluiting werd bedreigd, komt de definitieve beslissing toch als een donderslag uit heldere hemel vallen. Wij betreuren het ten zeerste dat de kinderen uit Rosmalen en omgeving niet meer in de gelegenheid worden gesteld om binnen een geborgen en gewaardeerde LHNO-school hun leerloopbaan te kunnen volgen. Wij wensen jullie, collega's, veel wijsheid toe om dit schooljaar en het komende schooljaar zinvol af te kunnen ronden. De collega's die het volgend jaar of het jaar daarop ontslagen worden, wensen wij alle goeds toe. Met dank voor alle goede zorgen besteed aan de Rosmalense jeugd tekent met pijn in het hart, namens het team, Frits Robben."³⁵

Op 16 juni 1990 schreef het Brabants Dagblad: "Wij hebben een jaar aan het idee kunnen wennen. Directrice Ria van Leeuwen van LHNO *De Bron* in Rosmalen kijkt triest het lege schoolgebouw in. Deze week ontvingen de laatste leerlingen hun diploma. De deur van de Rosmalense school gaat definitief dicht. Het aantal leerlingen daalde onder het vereiste van 120. Het ministerie is in zo'n geval even duidelijk als hard: Sluiten. De school wordt inmiddels 'ontmanteld'. Tijdens het gesprek verdwijnen de stoelen letterlijk onder het zitvlak vandaan. In de kamer van de directrice staan nog zes stoelen die richting een andere school moeten. Gesprek of geen gesprek. 'Koffie kan ik ook niet aanbieden', excuseert Van Leeuwen zich, nadat ze elders in het verder vrijwel lege gebouw een paar stoelen op de kop heeft getikt. 'Alles is weg. Het was zelfs onmogelijk de diploma-uitreiking op school te houden. We hebben dus aan het idee kunne'n wennen', herhaalt ze nog maar eens. 'Het afgelopen schooljaar hebben we alleen maar met de examenklas gewerkt. Die telde 39 kinderen, die gelukkig allemaal zijn geslaagd. Leerlingen van de lagere klassen hebben we vorig jaar geadviseerd een andere school te zoeken.'³⁶

Moest de school sluiten... de naam *De Bron* bleef. Op 5 januari 1992 werd door burgemeester Pans *De Bron* als cultureel centrum van Rosmalen geopend.

Leerkrachten aan LHNO *De Bron*

Elders in dit boekje hebt U al de namen van diverse leerkrachten en van het Onderwijs Ondersteunend Personeel van de VGLO-school kunnen lezen. De volgende mensen waren aan *De Bron* verbonden:

1. Zuster Reinalda. Tot eerste hoofd, directrice, van de LHNO *de Bron* werd in 1967 benoemd zuster Reinalda, in de wereld Petronella Janssen. Zij gaf leiding aan

³⁵ De brieven zitten in het plakboek van Nel v.d. Meer - Wouters, pagina 44 t/m 47. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

³⁶ Brabants Dagblad, 16 juni 1990. Archief Henk de Werd.

de school tot aan het einde van het schooljaar 1972/73. In juni 1973 nam zij afscheid van haar huishoudschool. 'Eerder dit jaar bereikte zij de pensioensgerechtigde leeftijd en nu is het dan zover, dat zuster Reinalda een punt achter een loopbaan van 44 jaar onderwijs zet. 'Het zijn vooral de laatste jaren turbulente jaren geweest waarin er in het onderwijs nogal eens omgeschakeld moest worden. Dat maakte mijn werk steeds weer boeiend. Iedere keer kon ik weer beginnen iets op te bouwen', vertelt de scheidende directrice. 'Ik heb mijn werk gedaan, zoals ik dacht dat het goed was. Dat heb ik als mijn plicht gezien. Of het altijd goed is geweest, zal een ander moeten beoordelen. Ik heb er mijn best voor gedaan.' Zuster Reinalda trad op 5 augustus 1925 in de congregatie van de Zusters van

Burgemeester Pans op de openingsreceptie van De Bron als Cultureel Centrum in januari 1992. Gebruikers zijn Kei, de muziekschool de Revue, de Scouting, gymnastiekvereniging OJC en natuurlijk de Heemkundekring (De Molen, 8-1-1992).

Liefde te Schijndel in. Op 6 februari 1930 legde zij haar eeuwige gelofte af. Tot 1934 werkte ze aan de lagere school in Eindhoven. Daarna kreeg ze een benoeming aan de UILO in Eindhoven. In 1937 werd ze hoofd van de lagere school en VGLO in Kaatsheuvel. In 1957 kwam ze naar Rosmalen, aanvankelijk als hoofd van de Mariaschool, vanaf 1960 als hoofd van de VGLO en vanaf 1967 als directrice van de huishoudschool. Zuster Reinalda was een ware voorvechtster van de huishoudschool. 'Ik heb steeds voor ogen gehad de leerlingen voor te bereiden op een beroep in de maatschappij. Een beroep waarbij ze zich gelukkig zouden voelen, want ik vind het noodzakelijk dat ze in het latere leven, als omstandigheden dat gewenst of noodzakelijk maken, kunnen terugvallen op een beroep. Dat is dan veelal een beroep in de verzorgende sector, ziekenverzorgster, bejaardenhulp, kapster, e.d. (...) Het huishoudonderwijs geeft veel algemeen vormend onderwijs en ook creatieve vakken, wat van belang is voor je verdere leven. Bovendien is het een gedegen voorbereiding op diverse verzorgende beroepen.' (...) Zuster Reinalda heeft binnen

de school ruimte gemaakt voor democratisering. 'Wij hebben zowel een personeelsraad als een leerlingenraad en beide functioneren goed. Ook de verhouding met ons bestuur is steeds prettig geweest. Zo worden bijvoorbeeld de leerkrachten betrokken bij de benoeming van een nieuwe docent.'³⁷

"Het was warm en druk in De Kentering te Rosmalen, gistermiddag toen zuster Reinalda -Petronella Jansen- letterlijk en figuurlijk in de bloemetjes werd gezet. Afscheid van een bewogen en dynamisch leven, waarin het onderwijs een belangrijke plaats heeft ingenomen. 'Toch géén afscheid; dat doe je niet met zo'n dynamische figuur; daar zeg je tegen tot ziens, want ongetwijfeld zal die dynamiek nu niet plotseling verdwenen zijn', zei drs. F. van Meegeren namens het schoolbestuur van de LHNO-school *De Bron* te Rosmalen. Gisteren heeft zuster Reinalda definitief afscheid genomen als directrice van de streekhuishoudschool De Bron. Deze functie heeft zij vanaf 1967 bekleed en ze was tevoren al vanaf 1957 aan de school verbonden. Uitbundige lof voor haar werk voor het onderwijs in Rosmalen en de manier waarop zij dit werk heeft verricht, werd gistermiddag door vele sprekers over haar uitgestrooid. Drs. F. van Meegeren, voorzitter van het schoolbestuur van De Bron ging uitvoerig in op de levensloop van de scheidende directrice. Als een rode draad door zijn huldigungsrede liep toch steeds weer zijn bewondering voor de creativiteit en de dynamische instelling van zuster Reinalda. 'Dat U creatief bent geweest, bewijst onder meer wel dat deze school op dit gebied nogal eens wat prijzen in de wacht heeft weten te slepen. U mag terugzien op een rijk leven met bijzonder grote intermenselijke contacten.' De Heer van Meegeren haakte ook in op het feit, dat zuster Reinalda altijd op zoek is geweest naar verbetering van het onderwijs. 'Tot op de laatste dag bent U met vernieuwingen van het onderwijs bezig geweest. U bent een bijzonder dynamische figuur, die uitstekend paste in deze dynamische tijd.' De inspectrice van het nijverheidsonderwijs, mevr. drs. F. Wintermans, meende dat de Nederlandse jeugd er slecht aan toe was, als er geen mensen waren als zuster Reinalda. (...) 'Tijdig stuwde U ook voor een omzetting van het onderwijsstelsel. Dat is een bijzonder grote verdienste voor Rosmalen geweest', aldus drs. Wintermans. Wethouder Theo v.d. Valk prees vooral de diversiteit en de kwaliteit van het onderwijs onder directrice Reinalda. 'Wat u daaraan gedaan heeft, liegt er niet om. Dat is vanmiddag nog eens duidelijk gebleken. U zag dat het niet voldoende was om de opgroeiende meisjes alleen maar te leren huishouden, koken en naaien. U gaf ze meer mee voor hun latere leven', aldus de wethouder. Namens de schoolhoofden van basisscholen in Rosmalen, Nuland, Vinkel, Empel en Gewande uitte de heer Vingerhoets zijn lof over het werk van zuster Reinalda. Zr. Josephina sprak namens de congregatie van de Zusters van Liefde. Zij waardeerde het bijzonder, dat zr. Reinalda altijd zo midden tussen de mensen heeft gestaan. Alle sprekers boden de scheidende directrice geschenken aan. Had zij de dag te

³⁷ Brabants Dagblad, 26 juni 1973. Knipselarchief Henk de Werd.

Boven: advertentie nieuwe directeur. Coll. Heemkundekring Rosmalen.

Onder: Brabants Dagblad 22-12-1987. Knipsel-archief Henk de Werd.

HET STICHTINGSBESTUUR VAN DE R.K. HUIJHOUDSCHOOL TE ROSMALEN

roept sollicitanten op voor de functie van

DIRECTRICE/DIRECTEUR
voor de L.H.N.O. school „De Bron“

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij:

- Over organisatorische, leidinggevende en contactuele kwaliteiten beschikken
- Bevoegdheid hebben voor het Huishoud- en Huiswerkonderwijs
- Ervaring strekt tot aanbeveling
- De uitvoering van de nieuwbouwwerken zijn in vorgevorderd stadium
- Prettige woongemeente

Datum van indiensttreding: 1 augustus 1973.

Sollicitaties met zeer uitgebreide inlichtingen en referenties dienen binnen 14 dagen na het verschijnen van de blad te worden ingezonden aan het Bestuur der school, Chopinlaan 36 te Rosmalen.

...grote daden...

Zuster Reinalda ere-burgeses in Rosmalen

ROSMALEN - Zuster Reinalda (Petronelle Jansen) uit Rosmalen is ingeschreven in het Boek van Verdiensten van de gemeente Rosmalen en benoemd tot ere-burgeses van die gemeente. Wethouder Henk van Beers kwam gisteravond met die 'blijde boodschap' tijdens een kerstviering van de

plaatselijke KVO in De Kentering waaraan zuster Reinalda deelnam.

Bij het opspelden van de draagspeld zei Van Beers gisteravond: "U bent klein qua omvang, maar groot in daden". De 79-jarige zuster Reinalda is lid van de congregatie van de Zusters van Liefde uit Schijndel.

Zij heeft het ereburgerschap gekregen vanwege een groot aantal verdiensten. Van augustus 1957 tot 1973 was zij in Rosmalen werkzaam in het onderwijs. Eerst was zij hoofd van de lagere school voor meisjes en later directrice van de VGLO dat later overging tot LHNO. Zij heeft zich bijzonder ingezet voor de nieuwbouw van van LHNO De Bron.

Na haar pensionering bleef zij actief. Zij is al jaren de spil van de MOV (Missie Ontwikkelings Vredeswerk) en onderhoudt schriftelijk de contacten met 10 Rosmalense missionarissen. Als winkeliërster van de Wereld Winkel Rosmalen had zij een belangrijk aandeel in de goede samenwerking tussen MOV en Wereldwinkel.

Ook zet zij zich in voor instellingen als Solidaridad, Memisa, Miva en Vastenactie. Vijftien jaar regisseerde zij toneelstukken van de NCB afdeling Rosmalen. Ook in de Lambertusparochie was zij actief: als koördirigente, collectrice en medewerkster aan het parochieblad. Nog steeds is zij daar present als lectrice.

voren al van docenten en ouders een reis naar Israël aangeboden gekregen, ook deze dag werd zij overladen met geschenken. De opvolger van zuster Reinalda, de heer Roumen, noemde het dan ook een bijzondere zware taak die hem te wachten stond. 'Iemand op te volgen die het zo goed heeft gedaan, valt niet mee.' Onder de indruk van alle loftuigen verklaarde zuster Reinalda nogmaals, dat zij het nog maar de vraag vond of alles zo goed is geweest. 'Ik heb mijn werk gedaan zoals ik dacht dat het goed was en dat heb ik als mijn plicht gezien.' Zij dankte tot slot iedereen voor de prettige samenwerking. Daarna volgde een bijzonder druk bezochte receptie in de Kentering.³⁸ Zuster Reinalda werd in 1987 benoemd tot ereburgeres van Rosmalen.

2. M.J.A. Roumen. Hij volgde zuster Reinalda als directeur op in 1973 en bleef als zodanig in functie tot 1988.

3. Drs. H.J.M. van Leeuwen-v.d. Leest. Zij was de derde directrice van de school en zag zich genoodzaakt, na mislukte fusiebesprekingen, de school in 1990 definitief te sluiten. Zij was ook lerares Engels aan de school.

Ad de Vries. Foto: De Molen, 1979 (zie artikel op volgende pagina's).

4. A.J. de Vries. Ad de Vries, sedert 1970 verbonden aan de Rosmalense LHNO *De Bron*, vierde in 1979 zijn 40-jarig ambtsjubileum. Die 40 onderwijsjaren had hij nagenoeg volledig binnen Rosmalen doorgebracht. De Vries begon zijn onderwijscarrière als kwekeling met akte. Een volle week werken voor f 2,50! In 1943 kreeg hij een vaste aanstelling als onderwijzer aan de St.-Josephjongensschool in Rosmalen. In 1956 werd hij benoemd aan de Annaschool in het Rosmalense Hintham. Vandaar vertrok hij naar de LHNO *De Bron*. Ad de Vries heeft zijn werk altijd met plezier gedaan, was met hart en ziel verknocht aan het onderwijs.

"Hij hoopt dan ook tot aan zijn pensioen door te kunnen gaan, want zo vertelt hij: 'Ik voel me niet oud, en mijn werk is mijn hobby.' De Vries noemde een van de voordelen van de jeugd van nu (1979), dat zij de leraar niet meer zien als de almachtige persoon die alles behoort te weten. 'Ik houd er niet van als de leerlingen keurig met de armen over elkaar in de banken zitten en alles wat de leraar zegt als gesneden koek aannemen.' 'Vroeger was het de gewoonte dat minstens een van de kinderen in een gezin het beroep van zijn vader koos. De ouders van de jubilaris waren hun tijd echter ver vooruit. Alle kinderen kregen de kans om te leren, iets wat nog al opzienbarend was, en mochten zelf een beroep uitkiezen. Ad de Vries

Directeur Roumen. Foto uit boekje, uitgegeven t.g.v. de nieuwbouw.

³⁸ Brabants Dagblad, 30 juni 1973. Knipselarchief Henk de Werd.

was de enige van de tien kinderen die het onderwijs in ging en daarmee zijn vader opvolgde. 'Ik heb altijd veel belangstelling voor het kind gehad', vertelt dhr. De Vries. 'Dat is voor mij een reden geweest om het onderwijs in te gaan. Vroeger was ik veel strenger dan nu, maar de scherpe kantjes gaan er wel af naarmate je ouder wordt' (...) De afgelopen jaren heeft de Vries niet stil gezeten. Hij behaalde zijn muziekdiploma en een akte handenarbeid. Daarnaast ontwikkelde hij voor zijn vakken *kennis der natuur* en *Nederlands* een eigen lesvorm. Ad de Vries staat positief tegenover de ontwikkelingen in het onderwijs, maar zegt hij: 'Wanneer ik mijn werk niet meer als mijn hobby kan beschouwen, houd ik er direct mee op.'³⁹ Ad de Vries bereikte op 1 augustus 1983 de 65-jarige leeftijd. Tot zolang werkte hij aan *De Bron*, om daarna te gaan genieten van zijn welverdiende pensioen.

Mister de Vries...

40 jaar onderwijzer

(door Henk van Beers)

Wat zou Rosmalen geweest zijn zonder Ad de Vries? Niet veel anders waarschijnlijk, maar toch...

Mister de Vries, in de volksmond, herdenkt op maandag 19 november aanstaande, het heugelijke feit, dat hij 40 jaar geleden zijn loopbaan bij het onderwijs startte.

Van deze 40-jarige loopbaan bracht hij er 36 in Rosmalen door. 36 jaar van stormachtige ontwikkelingen zowel in Rosmalen als binnen het onderwijsgebeuren. Buiten zijn baan „om den brode” o.a. aan de St. Josephschool (1943—1956) aan de St. Annaschool (1956—1970) en aan de LHNO „De Bron” (1970—heden), was hij actief in het Rosmalense verenigingsleven.

Wie kent hem niet, wandelend door Hintham's dreven, of dirigerend het parochieel zangkoor van de St. Lambertuskerk?

Vanaf 1943 heeft hij een groot gedeelte van zijn beste krachten gegeven voor de meer dan 1000 leerlingen die jaar in, jaar uit voor hem verschenen. Van vader op zoon tot moeder op dochter. Allen, grotendeels uit Rosmalen.

Praten met Ad de Vries betekent praten over onderwijs en vorming. Het betekent constant zijn aanhoudende zorg en belangstelling bespeuren voor de individuele leerling die bij hem centraal staat.

Duidelijk waarneembaar in periodes dat het onderwijs financieel niet voor de wind ging. (Kwekeling met aktie: een volle week, zaterdag inclus, werken voor het luttele bedrag van f 2,50).

³⁹ Brabants Dagblad 1979. Knipselarchief Henk de Werd.

5. H.M.J.M. van Beers. Na enkele jaren aan de lagere school in Rosmalen gewerkt te hebben stapte hij in 1975 over naar De Bron als leraar Nederlandse taal, maatschappijleer en katechese. Hij bleef daar lesgeven tot hij geroepen werd voor het wettouwerschap in Rosmalen in 1986. In 1992 werd hij burgemeester van Bakel.

6. Zuster Arnoldi, lerares naaldvakken en textiele werkvormen.

7. Jeanne van Amstel, lerares Engels.

8. Francie v.d. Aker, lerares Gymnastiek.

9. Hannie Brouwers, resp. Hannie Pelzer-Brouwers, lerares Naaldvakken en Engels.

10. Hans van Bavel, leraar gymnastiek en kantoor en winkel.

11. Hermien Bos, lerares muziek en gezondheidskunde.

12. Guus Bovens, leraar Engels.

13. Thea Brokken, resp. Thea Brokken-Smits, lerares tekenen en stofversieren. Zij werd benoemd per 1-8-1968.

14. Harry Coppens, leraar Engels.

15. Mej. L. Camps, huishoudvakken.

16. Pater Henk Cuijpers, katechese.

17. Alice van Dam, lerares kinderverzorging en handenarbeid. Ze werd benoemd per 1-8-1968.

18. Kapelaan Jos van Duijnhoven, katechese.

19. Doortje van Duijnhoven, lerares gymnastiek.

20. Jettie van Dorst-Spierings, lerares huishoudkunde en gezondheidskunde.

21. Peter Debets, leraar huishoudkunde en biologie.

22. Mevr. Van de Eerden, resp. Hanneke Meulenaars-v.d. Eerden, lerares tekenen, handenarbeid en textiele werkvormen.

23. Paul Elschot, leraar wiskunde.

24. Wim van Hest, leraar muziek.

Onderwijs betekent voor hem: de oude verworvenheden behouden, maar de nieuwe niet schuwen.

Nieuwe, moderne leermiddelen en methodes kritisch bekijken, ze op hun waarden schatten en de bruikbaarheid ervan toetsen voor de leerling van nu. Geen hol, modernistisch gebral, wat zijn waarde nog moet bewijzen, maar bewezen proefmateriaal waarmee het verantwoord werken is. Geen onderwijs kan immers bijdragen tot het levensgeluk van de leerling.

Mijnheer de Vries is zo voor leerlingen en collega's een te waarderen mens. En dat zal hij merken ook, wanneer op donderdag 22 november de deuren van de LHNO wijd open gaan, tijdens een receptie waarbij velen hem de hand kunnen schudden t.g.v. zijn 40-jarig jubileum. Vanzelfsprekend bent u ook welkom.

Plaats: LHNO De Bron, T. M. Kortenhorstlaan 2 te Rosmalen, tijd: 17.00—19.00 uur.

De Molen 1979. Archief Henk de Werd.

25. Marijke Hesselmans, lerares Engels en adjunct-directrice van de school.
26. Piet van Heeswijk, leraar wiskunde
27. Diny Hanegraaf-Smits, adjunct-directrice en lerares huishoudkunde.
28. Anne Keijzer, lerares Engels.
29. Bettie Konings, AVO-vakken.
30. Toos Kooijmans-Heijmans, lerares textiele werkvormen.
31. Truus van Looij, lerares ziekenverzorging.
32. Mej. T. v.d. Linden, lerares kinderverzorging en opvoeding. Ze verliet de school in 1968.
33. Mej. J. van Lieshout, lerares stofversieren en tekenen. Ze werd benoemd per 1-8-1968.
34. Zuster Margareth Vos, AVO-vakken.
35. Nel v.d. Meer-Wouters, lerares AVO-vakken.
36. Corry Meij, lerares textiele werkvormen.
37. Mej. H.E. Marijnen, lerares gymnastiek. Zij werd benoemd per 1-8-1968.
38. Mej. J. Pessers, lerares stofversieren en tekenen. Zij verliet de school in 1968.
39. Zuster Redempta, lerares naaldvakken.
40. Jo Ruijmbekke, lerares muziek. Zij werd benoemd per 1-8-1968.
41. Harrie Vingerhoets, leraar Engels.
42. Mevr. A. v.d. Ven-Rutten, lerares ziekenverzorging, EHBO en beroepsoriëntatie.
43. Piet Voets, leraar AVO-vakken en katechese. Hij werd benoemd per 1-8-1968.
44. Frans Wouters, leraar Nederlandse Taal.
45. Ria Meulen, lerares Huishoudkunde.

Piet van Heeswijk. Foto uit het boekje, uitgegeven t.g.v. de nieuwbouw.

Onderwijs Ondersteunend Personeel:

1. Riet van Herpen-van Helvoirt, administratie. Zij werd per 1-8-1968 benoemd.
2. Mieke van Nuland, huishoudelijke dienst.
3. Fien van Rosmalen, huishoudelijke dienst.
4. Lies Sprakel, huishoudelijke dienst.
5. W. v.d. Meer, administratie. Hij werd benoemd per 1-8-1968.
6. H. van Driel, administratie. Om medische redenen vertrok hij op 1-8-1968.
7. Bets Voets, huishoudelijke dienst.
8. Jos v.d. Wiel, conciërge.
9. José van Creijl, huishoudelijke dienst.
10. Netty Daleweij, huishoudelijke dienst.
11. Antoon Groenendaal, conciërge.

Waarom een heemkundekring?

U heeft zich waarschijnlijk ook wel eens afgevraagd hoe ons dorp aan de naam Rosmalen komt, wat de oorsprong van de naam *Maliskamp* is en hoe Rosmalens de naam Heijmans is. Er zijn in Rosmalen al heel wat jaren veel mensen bezig met het beantwoorden van deze vragen. In 1989 staken zij de koppen bij elkaar en besloten tot de oprichting van de Heemkundekring Rosmalen, kortweg H.K.R. genoemd.

Verenigingsactiviteiten

Binnen de Heemkundekring zijn er onder andere de volgende activiteiten:

- Regelmatig worden door de Heemkundekring lezingen georganiseerd en films, dia's en video's vertoond. Deze bijeenkomsten zijn over het algemeen voor iedereen toegankelijk, dus U zou best een keer kunnen komen kijken. Meestal worden dergelijke activiteiten in De Molen en het Brabants Dagblad aangekondigd.
- Actieve leden in de Heemkundekring houden zich bezig met onderzoek op allerlei terrein. Daartoe hebben zij zich verenigd in werkgroepen.
- Door enkele actieve leden wordt geregeld een fietstocht georganiseerd naar bijvoorbeeld een naburige Heemkundekring of een museum.
- De Heemkundekring is bezig met de opbouw van een steeds groeiend archief over Rosmalense mensen en gebouwen. Door verschillende leden en andere belangstellenden wordt veel waardevol materiaal aangedragen.
- De kring heeft een tijdschrift, *Rosmalla* genaamd, dat vier keer per jaar verschijnt. Hierin kunnen de verschillende leden stukjes schrijven. Bovendien verschijnt, de laatste tijd twee keer per jaar, het tijdschrift *Rosmalla Extra*.
- Bij vele activiteiten die met Rosmalen te maken hebben, is de Heemkundekring vertegenwoordigd, zoals bijvoorbeeld bij de manifestaties van *Rosmalen raakt nooit van de kaart*.

Lid - abonnee - donateur?

Met de Heemkundekring verbonden zijn kan op verschillende manieren. De meeste mensen worden *lid* van de Heemkundekring, voor f 35,- per jaar. Leden kunnen gebruik maken van alle faciliteiten die de Heemkundekring biedt en ontvangen bovendien het blad *Rosmalla*. Heeft U geen tijd of bent U om andere redenen verhinderd om actief deel te nemen aan de Heemkundekring, dan kunt U *donateur* van de Heemkundekring of *abonnee* van de *Rosmalla* worden. Donateurs betalen minimaal f 25,- per jaar. Ook donateurs ontvangen *Rosmalla*. Als abonnee ontvangt U vier keer per jaar het blad *Rosmalla*. Dit kost f 25,- per jaar, of, via een postabonnement, f 35,- per jaar.

Ons eigen 'home'

De Heemkundekring heeft een eigen huisvesting in Rosmalen. Deze huisvesting is in Cultureel Centrum *De Bron*, aan de T.M. Kortenhorstlaan, naast het Rodenborchcollege en tegenover sporthal De Hazelaar. In dit voormalige schoolgebouw is ruimte voor vier Rosmalense verenigingen. De Heemkundekring heeft, als betrekkelijk kleine vereniging, één eigen ruimte tot zijn beschikking. Voor lezingen en andere activiteiten wordt echter gebruik gemaakt van de zaal, die afzonderlijk door de verschillende verenigingen wordt gebruikt.

Als u zich wilt opgeven als lid, abonnee of donateur, dan kunt U onderstaande bon uitknippen of, als U niet in dit boekje wilt knippen, de bon overschrijven of fotokopiëren en opsturen naar: Secretariaat Heemkundekring Rosmalen, Martinus Nijhoffstraat 8, 5242 CV Rosmalen. U kunt zich ook telefonisch opgeven. Belt U dan met de secretaris van de Heemkundekring, tel. (073)-5214094.

Ondergetekende,

Naam: _____ m/v

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Telefoon: 0 _____ - _____ (Gelieve Uw *nieuwe* nummer te vermelden).

- Geeft zich op als: Lid / Abonnee / Donateur*
- Wil graag meer informatie ontvangen

Het verschuldigde bedrag van f _____ is door mij overgemaakt op bankrekeningnummer 18.45.43.444 (postbankrek. Rabobank 1099372).

Datum: _____

Handtekening:

* s.v.p. doorhalen wat niet van toepassing is.

Inhoud

1

Henk de Werd

Van de zevende en achtste klas via VGLO naar
Huishoudschool de Bron

47

Waarom een Heemkundekring?

40 jaar.

Stond Ad de Vries voor anderen klaar.

Daarom willen wij hem eren.

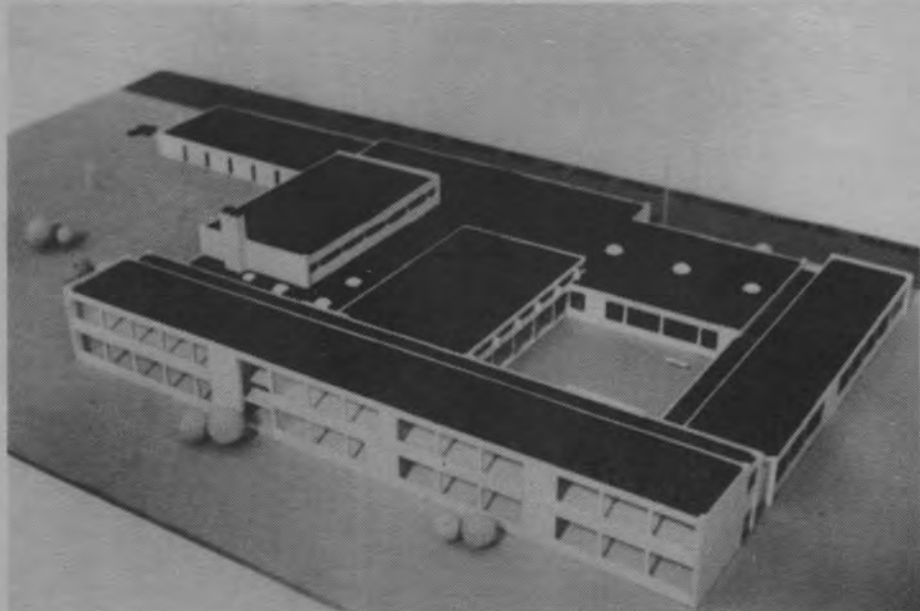
En hopen dat U hem kunt feliciteren!

Receptie op 22 november 1979
van 17.00 - 19.00 uur
L.H.N.O. „De Bron“
T.M. Kortenhorstlaan 2 Rosmalen.

Herinnering aan het 40-jarig jubileum van Ad de Vries. Zie ook pag. 43-45. Archief Henk de Werd.

Sponsors

De uitgave van *Rosmalla extra* is mede mogelijk door financiële steun van (tenzij anders vermeld zijn alle bedrijven in Rosmalen gevestigd): Abelen BV, Makelaarskantoor, Burg. Mazairaclaan 2; Van Grinsven Sanidrome, Raadhuisstraat 4c; Bouwmans, Oliehandel, J., Tweeberg 1; Creij & Van Hoek BV Grond- weg- en waterbouw, Huisbergenweg 6; E.T.I.Bureau Linnenbank BV, Stationstraat 13; Foto Stijntjes, Molenhoekpassage 5; Gebouwservice H. Pennings & Zn BV, Europaplein 14, Den Bosch; Gloudemans BV, W., Hintham 117; Heijmans BV, Ver. Bedrijven, Graafsebaan 13; Hoedemakers en Zonen BV, Aannemersbedrijf P., Hintham 68; Huijbregts en Peters Notarissen, Hoff v. Hollantlaan 5; Jaropa Holding BV, J. Stienstra, Bruistensingel 100, Den Bosch; Lambermont Assurantiebedrijf, A., Burg. Woltersstraat 1; Lotus BV Pluimveeslachterij, Biestkampweg 2; Mierlo, Advocatenkantoor van, Pioenroosstraat 20; Modecentrum C. van de Graaf, Dorpsstraat 10; Pe & Pe schilders, Graafsebaan 18; Pennings Bouwmaatschappij BV, H., Sportlaan 21; Pennings en Zonen Bouwbedrijf BV, H., Dorpsstraat 4; Piels, Technisch installatiebedrijf, Friezenstraat 7; Rabobank Rosmalen, Raadhuisstraat 1; Reijmers Schoenen BV, Dorpsstraat 26; Timmers BV Bouwbedrijf, Heikampweg 6; Uden BV, Aannemersbedrijf A. v., Vliertwijksestr. 38c; Verbiens, Brood- en banketbakker J., Molenstraat 34; Verstappen Handelsonderneming BV, Kloosterstraat 5a; Verstegen Schilderwerken BV, Oude Engelseweg 3a, Den Bosch; Villa Fleurie, De Driesprong; Voets Wegen Waterbouw, Gebr., Pinksterbloemstraat 4; V.O.F. Gebr. v.d. Plas, Schildersbedrijf, Graafsebaan 5.

Boven: Maquette van de huishoudschool aan de T.M. Kortenhos-
laan. Onder: Een herinnering aan de sponsorloop van LHNO *De Bron*
in 1987. Beide foto's coll. Heemkundekring Rosmalen.

